

بررسی رابطه بین سواد مالی و رفاه مالی کارکنان با نقش میانجی اطلاعات مالی (مطالعه موردی: کارکنان شهرداری های استان بوشهر)

حسن احمدی^۱

امیر بادساز^۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۴/۱۰ تاریخ چاپ: ۱۴۰۴/۰۸/۳۰

چکیده

در دنیای پیچیده و پویای اقتصادی امروز، برخورداری از سواد مالی به عنوان یکی از مهارت های کلیدی زندگی فردی و حرفه ای شناخته می شود. سواد مالی نه تنها در تصمیم گیری های مالی روزمره نقش دارد، بلکه می تواند بر سطح رفاه مالی افراد نیز تأثیرگذار باشد. از سوی دیگر، دسترسی به اطلاعات مالی معتبر و قابل فهم می تواند این اثرگذاری را تقویت کرده و افراد را در مسیر بهبود وضعیت مالی خود یاری رساند. هدف اصلی این پژوهش، بررسی رابطه بین سواد مالی و رفاه مالی کارکنان با نقش میانجی اطلاعات مالی در بین کارکنان شهرداری های استان بوشهر است. این مطالعه به روش کمی و با بهره گیری از مدل سازی معادلات ساختاری (SEM) توسط نرم افزار Smart PLS انجام شده است. برای این منظور، داده ها از طریق پرسشنامه های معتبر گردآوری و تحلیل شدند. نتایج تحقیق نشان داد که سواد مالی تأثیر مثبت و معناداری بر رفاه مالی کارکنان دارد. همچنین، اطلاعات مالی نقش میانجی مؤثری در تقویت این رابطه ایفا می کند. در بررسی ابعاد مختلف رفاه مالی نیز مشخص شد که سواد مالی به صورت مستقیم و غیرمستقیم (از طریق اطلاعات مالی) بر مؤلفه هایی نظیر احساس امنیت مالی، توانایی مدیریت امور مالی، آینده مالی و نیازها و اولویت های مالی تأثیرگذار است. یافته های این پژوهش بر اهمیت توسعه آموزش های مالی و فراهم سازی دسترسی به اطلاعات مالی مناسب برای کارکنان تأکید دارد و می تواند راهنمای مؤثری برای سیاست گذاران حوزه منابع انسانی و مدیریت شهری باشد.

واژگان کلیدی

سواد مالی، رفاه مالی، اطلاعات مالی، کارکنان شهرداری

۱. استادیار گروه حسابداری موسسه غیرانتفاعی خرد بوشهر، بوشهر، ایران. Ahmadihassn80@yahoo.com

۲. کارشناس ارشد مدیریت مالی، موسسه غیرانتفاعی خرد بوشهر، بوشهر، ایران. Amir.badsaz@gmail.com

مقدمه

در عصر حاضر، با پیچیدگی‌های فزاینده دنیای مالی و اقتصادی، مسائل مرتبط با مدیریت مالی فردی و تصمیم‌گیری‌های مالی به یکی از چالش‌های بزرگ برای بسیاری از افراد تبدیل شده است. این پیچیدگی‌ها، از جمله نوسانات اقتصادی، بحران‌های مالی و تغییرات سریع در بازارهای مالی، فشار زیادی بر افراد وارد می‌آورد و بسیاری از آن‌ها را با مشکلاتی در مدیریت منابع مالی خود مواجه می‌کند. در این زمینه، سواد مالی به عنوان یک عامل حیاتی و ضروری برای مواجهه با این چالش‌ها شناخته می‌شود. سواد مالی به معنای توانایی درک و استفاده مؤثر از اطلاعات مالی است که به فرد کمک می‌کند تصمیمات مالی بهتری اتخاذ کند (لوساردی و میچل^۱، ۲۰۱۴). سواد مالی بالا به افراد این امکان را می‌دهد تا قادر به مدیریت منابع مالی خود، برنامه‌ریزی برای آینده، و مقابله با بحران‌های مالی باشند. سواد مالی نه تنها به افراد کمک می‌کند تا منابع مالی خود را بهتر مدیریت کنند، بلکه به طور مستقیم بر رفاه مالی آن‌ها تأثیر می‌گذارد. رفاه مالی به وضعیت کلی و احساس امنیت فرد در زمینه مالی اطلاق می‌شود که شامل توانایی تأمین نیازهای مالی حال و آینده، مدیریت بدهی‌ها، پس‌انداز و برنامه‌ریزی برای سرمایه‌گذاری است. افراد با سواد مالی بالا قادر به ارزیابی درست ریسک‌ها و فرصت‌های مالی هستند و می‌توانند از تصمیمات مالی بهتری در زمینه‌های مختلف مانند پس‌انداز، سرمایه‌گذاری و تأمین مالی برای آینده استفاده کنند (اتکینسون و مسی^۲، ۲۰۱۲).

خدمات و محصولات مالی به دلیل جهانی‌شدن و فن‌آوری‌های دیجیتال، پیچیده‌تر شده به طوری که سواد مالی به یکی از عناصر مهم ثبات اقتصادی و مالی برای فرد و اقتصاد جامعه تبدیل شده است. انتخاب‌های مالی که نسل‌های جوان با آن روبرو هستند، به مراتب پیچیده‌تر از آن‌هایی است که نسل‌های گذشته با آن مواجه بوده‌اند. مصرف‌کنندگانی که مفهوم ترکیب سود را نفهمیده‌اند، هزینه‌های معامله بیشتری را پرداخت می‌کنند، در نتیجه بدهی‌های بزرگ‌تری را می‌پردازند و در معرض وام با نرخ بهره بالا قرار می‌گیرند (شنگ^۳ و همکاران، ۲۰۲۲). سواد مالی می‌تواند در زندگی مردم، در فرصت‌های سرمایه‌گذاری آن‌ها و در موفقیتشان، تفاوت‌های مهمی را ایجاد کند و این مساله سنگ بنایی برای زندگی بهتر، کارآفرینی، تحرک اجتماعی و رشد همه‌جانبه خواهد بود. میزان وقوع بحران‌های مالی در جریان سال‌های اخیر بیش از هر زمان دیگر قابل احساس است و اعداد و ارقام نشان‌دهنده‌ی افزایش بی‌سابقه میزان ورشکستگی‌ها می‌باشد. لزوم داشتن سواد مالی نخست شامل توانمندسازی و آموزش فرد و جامعه در برابر مسائل مالی می‌باشد، تا از طریق آن قادر به ارزیابی بازارها و محصولات و در نهایت اخذ تصمیم‌گیری‌های درست و آگاهانه و اقدام به موقع باشند. امروزه با توجه به گسترش و پیچیدگی بازارهای کارا، توسعه و گسترش حوزه‌ی فعالیت سازمان‌ها و مؤسسات مالی و تلاش بی‌وقفه آن‌ها برای افزایش سهم در این بازارها، الزام تسلط بر سواد مالی، ضرورت به سزایی یافته است (فرخ بخت فومنی و احمدزاده، ۱۴۰۰). در نتیجه سواد مالی، ترکیبی از آگاهی، دانش، مهارت، نگرش و رفتار لازم برای تصمیم‌گیری‌های درست و دستیابی به رفاه مالی فردی است. امروزه با توجه به پیچیدگی بازارهای مالی، توسعه دامنه فعالیت مؤسسات مالی و تلاش افراد برای افزایش سهم در بازارهای مالی، لزوم آگاهی از سواد مالی اهمیت به سزایی یافته است. یکی از عناصر سواد مالی، رفتار مالی می‌باشد رفتارهایی نظیر برنامه‌ریزی در هزینه و پس‌انداز کردن یک حاشیه امن مالی

¹ Lusardi & Mitchell

² Atkinson & Messy

³ Sheng

ایجاد می کند و در مقابل آن رفتارهایی نظیر استفاده بیش از حد از اعتبارات مالی می تواند سلامت مالی را تهدید کند (محقق کیا و همکاران، ۱۴۰۰). بنابراین، امروزه افراد از اصطلاح سلامت مالی برای درک سطح وضعیت مالی خود استفاده می نمایند. متأسفانه این طور به نظر می رسد که سلامت مالی معمولاً در سطح پایین تری از حد انتظار قرار دارد؛ مخصوصاً برای اشخاصی که در بخش های خصوصی و دولتی مشغول به کار هستند. این وضعیت به این دلیل رخ می دهد که افراد از سلامت مالی خود تعاریف متفاوتی را ارائه می نمایند. تعدادی از افراد حتی اگر بدهی های زیادی داشته باشند، اما از وضعیت مالی خود احساس رضایت دارند. این بدین خاطر است که افراد احساس خوبی از وضعیت مالی خود دارند و آن را سالم می پندارند. اما، تعداد دیگری از افراد بر این باورند که زمانی از سلامت مالی برخوردارند که از نظر مالی ثروتمند قلمداد شوند و وضعیت مالی بسیار خوبی داشته باشند. در نتیجه، تفاسیر متفاوت از سلامت مالی باعث ایجاد نگرش و رفتار فرد در مدیریت مالی شخصی خود می شود و لذا، این طور می توان گفت که داغ ترین موضوعی که در سال های اخیر واقعاً برجسته شده است، سلامت مالی است (دلفروز و پیم^۱، ۲۰۱۳). فلذا، تهدیدات مالی به عنوان اطمینان، ترس - اضطراب در مورد وضعیت مالی و آینده تعریف می شود؛ بنابراین، زمانی که فرد موقعیت های استرس زا را تجربه می کند، معمولاً ترس، نگرانی یا عدم اطمینان از ثبات و امنیت مالی زمینه ساز تهدیدات مالی می باشد. لذا، با وجود یک بحران مالی، وضعیت مالی نیز بدتر خواهد شد (مارجانوویچ^۲ و همکاران، ۲۰۱۵). در نتیجه، تهدیدات مالی در مواقع بحران یا وخامت مالی افزایش می یابند (مأمون^۳، ۲۰۲۰). به عبارتی دیگر، تهدیدات مالی علت هیجانات منفی و استرس است که با واکنش های خارج از ظرفیت کنترل فرد به محرک های محیطی تعریف می شود. این اثر می تواند ترجیحات آن ها را تغییر دهد و سلامت مالی افراد را به خطر اندازد و در واقع، می توان بیان نمود که سلامت مالی حالتی از رفاه مالی است، و از سویی دیگر، رفاه مالی یکی از عوامل تأثیرگذار بر سواد مالی است؛ لذا، رفاه توسط پژوهشگران به عنوان احساس روانی تعریف شده است و همچنین محققین تأکید دارند که رفاه یک پدیده چندبعدی است که به صورت فقدان شادمانی یا رضایت مندی از کل زندگی تفسیر می شود. رفاه مال معمولاً به عنوان یک معیار عینی در نظر گرفته می شود که در آن برخی از تصمیمات مالی مشخص کننده ویژگی های رفاه مالی است. با این حال، یکی از جنبه های حائز اهمیت رفاه مالی، احساس مردم به طور ذهنی نسبت به وضعیت مالی شان است. یعنی، مردم تا چه حد از تصمیمات و عدم اطمینان در تصمیم گیری های مالی خود احساس نگرانی می کنند. به عبارتی دیگر، آیا افراد مبتلا به مشکلات کنترل خود، صرف نظر از وضعیت مالی، نگرانی بیشتری نسبت به رفتارهای مالی خود احساس می کنند (استرومبک^۴ و همکاران، ۲۰۱۷). رفاه مالی به طور قابل توجهی مربوط به احساساتی مانند ترس و پریشانی است. به طور کلی، انتظار می رود که افزایش احساسات منفی در میان مردم به دلیل شرایط نابسامان، با امنیت مالی پایین تر در ارتباط باشد. با این حال، برای رویدادی که کل کشور یا حتی جهان را تحت تأثیر قرار می دهد، می توان احساسات و رفاه را با عواملی مانند اعتماد به نهادها و توانایی دولت در سرکوب و کنترل عدم قطعیت های مربوط به بهداشت عمومی کاهش داد (بارافرم^۵ و همکاران، ۲۰۲۱).

¹ Delfroz & Pym

² Marjanovic

³ Mamun

⁴ Strombeck

⁵ Baraform

سواد مالی به دلیل بی‌ثباتی بازارهای جهانی به یک مهارت ضروری تبدیل شده است (فیلیاس و آودولاس^۱، ۲۰۱۹). بنابراین، آموزش مالی می‌تواند توانای توسعه یک‌روند و پروسه از تصمیم‌گیری‌های درست و مدیریت موفق بودجه و سرمایه‌های فردی باشد و سواد مالی توانایی به‌کارگیری دانش و توانمندی‌ها و قابلیت‌های لازم را دارا است. تحقیقات متعدد نشان داده‌اند که سواد مالی با ارتقای رفاه مالی رابطه مستقیم و معناداری دارد. به‌عنوان مثال، افرادی که دارای سواد مالی بالا هستند، قادر به مدیریت بهتر بدهی‌ها، هزینه‌ها و همچنین برنامه‌ریزی مالی بلندمدت هستند که در نهایت به افزایش رفاه مالی آن‌ها می‌انجامد (لوساردی و میچل^۲، ۲۰۱۱). بر اساس این تحقیقات، سواد مالی می‌تواند به افراد کمک کند تا در مواجهه با بحران‌های مالی، احساس امنیت بیشتری داشته باشند و از نگرانی‌های مالی کاسته شود. این امر به‌ویژه برای کارکنان بخش‌های دولتی و نهادهای عمومی مانند شهرداری‌ها که ممکن است با محدودیت‌های مالی مواجه باشند، اهمیت ویژه‌ای دارد. اگرچه سواد مالی به‌طور مستقیم بر رفاه مالی تأثیر دارد، ولی در این میان اطلاعات مالی به‌عنوان یکی از عوامل کلیدی می‌تواند به‌عنوان یک متغیر میانجی در این رابطه عمل کند. اطلاعات مالی به مجموعه داده‌ها و تحلیل‌هایی اطلاق می‌شود که افراد برای تصمیم‌گیری‌های مالی خود استفاده می‌کنند. این اطلاعات می‌تواند شامل گزارش‌های مالی، مشاوره مالی، تحلیل‌های بازار و دیگر منابع معتبر باشد (فرناندز^۳ و همکاران، ۲۰۱۴). افراد با سواد مالی بالا نه تنها از اطلاعات مالی به‌درستی استفاده می‌کنند، بلکه قادرند از این اطلاعات برای بهبود وضعیت مالی خود بهره‌برداری کنند.

نقش اطلاعات مالی در فرآیند تصمیم‌گیری مالی، به‌ویژه در دنیای پیچیده امروز، از اهمیت بسیاری برخوردار است. دسترسی به اطلاعات مالی معتبر و تحلیل درست این اطلاعات می‌تواند به افراد کمک کند تا تصمیمات مالی خود را بهبود بخشند. این امر به‌ویژه برای کارکنان شهرداری‌ها و دیگر نهادهای دولتی که ممکن است در محیط‌های مالی با محدودیت‌هایی مواجه باشند، اهمیت دارد. اطلاعات مالی دقیق می‌تواند به آن‌ها کمک کند تا در موقعیت‌های مختلف، به‌ویژه در مواجهه با بحران‌ها و تغییرات اقتصادی، تصمیمات مالی مؤثری اتخاذ کنند. در این تحقیق، به‌طور خاص به کارکنان شهرداری‌های استان بوشهر پرداخته می‌شود. شهرداری‌ها به‌عنوان نهادهای دولتی، به‌ویژه در مناطق کمتر توسعه‌یافته، با چالش‌های مالی خاصی روبه‌رو هستند. این چالش‌ها می‌تواند شامل کمبود منابع مالی، تغییرات در بودجه‌ها، و نیاز به تصمیم‌گیری‌های مالی مؤثر برای بهبود خدمات به مردم باشد. از این‌رو، ارتقای سواد مالی کارکنان شهرداری‌ها و فراهم آوردن اطلاعات مالی دقیق می‌تواند به بهبود رفاه مالی آن‌ها و کاهش نگرانی‌های مالی‌شان کمک کند. با توجه به اینکه کارکنان شهرداری‌ها اغلب با درآمد ثابت و محدود روبه‌رو هستند، سواد مالی می‌تواند به آن‌ها کمک کند تا منابع مالی خود را بهتر مدیریت کنند و از تصمیمات صحیح مالی در جهت افزایش رفاه خود استفاده کنند. در این راستا، اطلاعات مالی می‌تواند به‌عنوان عاملی میانجی، این رابطه را تقویت کند و به کارکنان کمک کند تا تصمیمات مالی آگاهانه‌تری اتخاذ کنند.

¹ Filias & Audolas

² Lusardi & Mitchell

³ Fernandes

در حقیقت تمرکز اصلی سواد مالی نه تنها شامل دانش است؛ بلکه شامل رفتارهای و حرکت های مالی و رویکردهای آن است؛ لذا، با توجه به مطالب بیان شده این تحقیق، به دنبال پاسخ به این سؤال است که آیا سواد مالی و رفاه مالی در بین کارکنان با نقش میانجی اطلاعات مالی رابطه معناداری وجود دارد؟

مبانی نظری

۱-۱- سواد مالی

امروزه درک مفاهیم و مهارت های مرتبط با سواد مالی به سبب اینکه مصرف کننده را برای بقاء در جامعه مدرن و مقاومت در برابر تنوع و پیچیدگی محصولات و خدمات مالی موجود، توانا و آماده می سازد، ضروری شده است (رحمانی نوروژآباد و محمدی، ۱۳۹۶). از طرفی با توجه به پیشرفت های بشری در زمینه های مختلف، افراد به طور فزاینده ای به فعالان بازارهای مالی تبدیل شده اند و مشارکت در بازارهای مالی با ظهور محصولات و خدمات مالی جدید همراه شده است. از این رو سواد مالی و درک مفاهیم آن اهمیت ویژه ای دارد زیرا تصمیمات مالی اتخاذ شده توسط افراد تاثیر مهمی بر وضعیت مالی آنها داشته و علاوه بر این موقعیت مالی افراد در زندگی می تواند عملکرد کلی آنها را تحت تاثیر قرار دهد (شیرازیان، ۱۳۹۷). سواد مالی و آموزش آن از جمله مسائل مهمی است که یادگیری مهارت های مربوط به آن از دوران کودکی مزایای زیادی در دراز مدت خواهد داشت. در ایران متأسفانه تاکنون به مسئله سواد مالی و آموزش آن به کودکان توجهی نشده است، این در حالی است که در کشورمان در حال حاضر حتی ابزار مناسبی برای سنجش سواد مالی وجود ندارد (روشن دل و همکاران، ۱۳۹۷)، البته نا گفته نماند که مطالعات در کشورهای پیشرفته نشان می دهد که حتی در آن کشورها نیز به رغم توجه جدی و همه جانبه به موضوع سواد مالی، هنوز در میان عموم مردم سواد مالی وجود ندارد (کاظم پور دیزجی و همکاران، ۱۳۹۹). با توجه به مطالب گفته شده چنین استنباط می شود که آموزش سواد مالی، تنها بخشی از واکنش سیاسی مؤثر بر توانمند کردن جوامع در بازارهای مالی می باشد. اقتصاد رفتاری و روانشناسی سرمایه گذاری، بیانگر این واقعیت است که رفتار افراد می تواند اثربخشی برنامه های سوادآموزی مالی را بهبود ببخشد (رحمانی نوروژآباد و محمدی، ۱۳۹۶).

موضوع سواد مالی و لزوم بررسی آن بدین لحاظ با اهمیت است که عدم کفایت سواد مالی، زندگی افراد، خانواده، دوستان و شرکای تجاری آنها را به سبب اتخاذ تصمیمات نامناسب مالی تحت شعاع قرار می دهد و این امر اثرات نامناسب بر جامعه داشته و حتی سبب کاهش ثروت ملی و در نهایت کاهش سطح رفاه مالی در جامعه می گردد (یعقوب نژاد و همکاران، ۱۳۹۰). سواد مالی و درک مفاهیم آن برای کارمندان اهمیت ویژه ای دارد، زیرا تأثیر زیادی بر رفاه مالی و امنیت اجتماعی افراد و در نهایت باعث توسعه کشور خواهد شد. حال با این توضیحات وقتی به سواد مالی و اطلاعات عمومی شهروندان کشورمان می نگریم، با خلاء بزرگ کم سواد مالی در میان اقشار مختلف جامعه و کارکنان بخش های مختلف روبرو می شویم.

۲-۱- رفاه مالی

۱-۲-۱- مفهوم رفاه مالی

رفاه مالی به معنای توانایی فرد برای تأمین نیازهای اقتصادی و دستیابی به یک کیفیت زندگی مطلوب است. این مفهوم فراتر از صرفاً درآمد و ثروت فردی می رود و شامل جنبه های مختلفی از جمله مدیریت مالی، پس انداز، سرمایه گذاری و هزینه های زندگی می شود. در دنیای امروز، رفاه مالی به عنوان یکی از عوامل کلیدی در ارتقاء کیفیت زندگی و سلامت

روانی افراد شناخته می‌شود. تحقیقات نشان داده‌اند که افرادی که از رفاه مالی بالاتری برخوردارند، نه تنها در زمینه اقتصادی موفق‌تر هستند، بلکه از نظر اجتماعی و روانی نیز وضعیت بهتری دارند. به عبارتی، رفاه مالی می‌تواند بهبود روابط اجتماعی، کاهش استرس و افزایش رضایت از زندگی را به همراه داشته باشد. عوامل متعددی بر رفاه مالی تأثیر می‌گذارند، از جمله درآمد، هزینه‌های زندگی و مهارت‌های مدیریت مالی. همچنین، سیاست‌های مالی دولت و برنامه‌های حمایتی اجتماعی نیز نقش مهمی در ارتقاء رفاه مالی افراد ایفا می‌کنند. در این فصل، به بررسی مفهوم و ابعاد مختلف رفاه مالی، عوامل مؤثر بر آن و تأثیرات آن بر زندگی فردی و اجتماعی خواهیم پرداخت. این بررسی می‌تواند به درک بهتر چالش‌ها و فرصت‌های موجود در مسیر بهبود رفاه مالی کمک کند و به تدوین راهکارهای مؤثر برای ارتقاء سطح زندگی افراد بیانجامد. (بشیر^۱ و همکاران، ۲۰۲۳)

۳-۱-۳- اطلاعات مالی

۱-۳-۱- تعریف اطلاعات مالی

اطلاعات مالی به داده‌هایی اطلاق می‌شود که برای ارزیابی سلامت مالی و عملکرد یک سازمان مورد استفاده قرار می‌گیرد. این اطلاعات شامل انواع مختلفی از داده‌ها از جمله صورت‌های مالی، بودجه‌ها و پیش‌بینی‌هاست که برای اتخاذ تصمیمات مالی مؤثر ضروری هستند. صورت‌های مالی مانند ترازنامه و صورت سود و زیان، بینشی درباره دارایی‌ها، بدهی‌ها، درآمدها و هزینه‌های یک شرکت فراهم می‌کنند و به ذی‌نفعان امکان می‌دهند موقعیت مالی و کارایی عملیاتی آن را ارزیابی کنند (عبدالشکور^۲، ۲۰۲۰).

اهمیت اطلاعات مالی در توانایی آن برای پشتیبانی از فرآیندهای مدیریت استراتژیک نهفته است. سازمان‌ها برای اطلاع از راهبردها و تصمیم‌گیری‌های عملیاتی خود، به داده‌های مالی و غیرمالی اتکا می‌کنند. رویکردی متوازن در استفاده از این اطلاعات می‌تواند اثربخشی تصمیم‌گیری‌ها و عملکرد سازمانی را افزایش دهد (تریو^۳، ۲۰۱۵). علاوه بر این، سواد مالی نقش حیاتی در درک و استفاده از اطلاعات مالی ایفا می‌کند. افرادی که از سواد مالی بالاتری برخوردارند، توانایی بهتری در تحلیل و استفاده بهینه از اطلاعات مالی دارند، که این امر منجر به نتایج مالی بهتر و تصمیم‌گیری‌های دقیق‌تر می‌شود (باسی و گوپتا^۴، ۲۰۲۵).

در حوزه مدیریت کسب‌وکار، دقت و قابلیت اعتماد اطلاعات مالی اهمیت فراوانی دارد. اطلاعات مالی دقیق باعث ایجاد اعتماد بین سرمایه‌گذاران و سایر ذی‌نفعان می‌شود و آنها را در اتخاذ تصمیمات سرمایه‌گذاری هوشمندانه یاری می‌کند. در مقابل، اطلاعات مالی نادرست می‌تواند به بی‌اعتمادی و تصمیمات ضعیف منجر شود (عبدالشکور، ۲۰۲۰). در نهایت، استفاده مؤثر از اطلاعات مالی برای دستیابی به اهداف سازمانی و تضمین پایداری بلندمدت حیاتی است. اطلاعات مالی مدیران را قادر می‌سازد تا روندها را تحلیل کنند، ریسک‌ها را ارزیابی نمایند و منابع را به شیوه‌ای بهینه تخصیص دهند؛ در نتیجه عملکرد کلی سازمان بهبود می‌یابد (بسوسپارینه^۵، ۲۰۱۸).

¹ Bashir

² Abdulshakour

³ Theriou

⁴ Bassi & Gupta

⁵ Buténas

طباطبایی مزرعه نو و همکاران (۱۴۰۳) در پژوهشی به بررسی رابطه سواد مالی بر سلامت روان با نقش میانجیگری استرس مالی و رفتار مالی در دانش آموزان دوره دوم متوسطه شهر یزد پرداختند. شیوه گردآوری داده ها میدانی و کتابخانه ای است. همچنین از نظر راهبرد، پیمایشی و از لحاظ اهداف، توصیفی تلقی می گردد. جامعه آماری آن شامل کلیه دانش آموزان دوره دوم متوسطه شهر یزد در سال ۱۴۰۲ هستند. اعضای نمونه با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۳۸۴ نفر هستند که پرسشنامه پاریسیا و استیمو (۲۰۲۲) تصادفی بین آنها توزیع و داده ها از طریق مدل سازی معادلات ساختاری تحلیل شدند. بر اساس یافته های این پژوهش، سواد مالی منجر به بهبود رفتار مالی شده و نقش بسزایی در ایجاد رفتار مالی صحیح دارد و از طرفی افزایش سواد مالی می تواند بهبود سلامت روان را در پی داشته باشد. همچنین بین سواد مالی و استرس مالی رابطه معکوس هست. در نهایت سواد مالی با اثرگذاری بر رفتار مالی می تواند سلامت روان دانش آموزان را در پی داشته و رفتار مالی مثبت موجب رضایت مالی خواهد شد و سواد مالی با کاهش میزان استرس مالی، سلامت روان دانش آموزان دوره دوم متوسطه را بهبود خواهد بخشید.

پیرایش راد و همکاران (۱۴۰۲) به بررسی تاثیر سواد مالی و نگرش نسبت به پول بر رفاه مالی پرداختند. از داده های ۳۹۸ نفر از طریق پرسشنامه سواد مالی و نگرش نسبت به پول در بین مدیران، کارشناسان، دانشجویان و افراد عادی ساکن شهر تهران در سال ۱۴۰۰ جمع آوری شد. برای آزمون فرضیه ها از روش مدل سازی معادلات ساختاری و نرم افزار پی ال اس استفاده گردید. نتایج نشان داد سواد مالی بر رفاه مالی و همچنین نگرش به پول بر رفاه مالی تاثیر مثبت، مستقیم و معنی داری دارد. همچنین سواد مالی و نگرش نسبت به پول بر رفاه مالی تاثیر دارد. از این رو، سواد مالی و نگرش نسبت به پول بر رفاه مالی تاثیر دارد. از این رو نگاه مثبت به رفاه مالی ممکن است استرس را کاهش و این امر می تواند بر رشد تحصیلی، شخصی و اجتماعی افراد تاثیر بگذارد. علاوه بر این، ایجاد نگرش مثبت نسبت به پول که شامل ایجاد عادت پس انداز، پیگیری هزینه ها است، پیش بینی کننده قوی رفاه مالی می باشد.

چفال^۱ و همکاران (۲۰۲۵) در پژوهشی به رفتارهای مالی، سواد، و رفاه در میان جوانان در هند پرداختند. این پژوهش به بررسی ارتباط بین سواد مالی، رفاه مالی و نگرانی های مالی در هند می پردازد. پس از آن، تأثیر درآمد خانواده بر رفاه مالی سواد مالی جوانان را ارزیابی می کند. در مجموع ۲۳۲ نفر (۱۱۶ مرد و ۱۱۶ زن) در گروه سنی ۱۸ تا ۲۵ سال انتخاب می شوند. روش نظرسنجی برای ارزیابی سواد مالی، دانش بازار سهام، ظرفیت تصمیم گیری مالی، رفاه و قرار گرفتن در معرض ارزشهای دیجیتال در میان شرکت کنندگان استفاده می شود. همبستگی مثبت و معناداری بین سواد مالی و رفاه مالی گزارش شده است. این تحقیق همچنین نشان داد که بین سواد مالی و نگرانی های مالی همبستگی منفی وجود دارد. بین درآمد خانواده و رفاه مالی همبستگی مثبت وجود دارد. متوجه ارتباط قابل توجهی بین سواد مالی و قرار گرفتن در معرض کریپتو شد. همچنین یک همبستگی مثبت بین سواد مالی و رفاه پیدا می کند. ارتقای سواد مالی در بین جوانان بسیار حیاتی است.

واگ^۲ و همکاران (۲۰۲۵) در پژوهشی به رفتار مالی و رفاه مالی دانشجویان شاغل در دانشگاه دولتی: سواد مالی به عنوان عامل تعدیل کننده پرداختند. این تحقیق روی ۱۱۳ دانشجوی شاغل که در هفت برنامه مجزا در دانشگاه ایالتی تارلاک - کالج تجارت و حسابداری ثبت نام کرده بودند، متمرکز شد. این مطالعه با استفاده از تحلیل همبستگی و رگرسیون نشان

¹ Chufal

² Wage

داد که رفتار مالی، نگرش مالی، منبع کنترل درونی و همچنین دانش مالی به طور معنی داری همبستگی دارند و بر رفتار مالی دانشجویان شاغل تأثیر می گذارند. قابل توجه، در تحلیل تعدیل، این مطالعه همچنین نشان داد که تأثیر رفتار مالی بر رفتار مالی تا حدی توسط دانش مالی تعدیل می شود. یادگیرندگان شاغل با دانش مالی بالاتر، تأثیر پیشرونده تری از رفتار مالی بر رفتار مالی خود نشان می دهند و بر اهمیت آموزش مالی در افزایش رضایت یا رضایت از وضعیت مالی تأکید می کنند. برعکس، هم نگرش مالی و هم منبع کنترل داخلی اثر تعدیل کننده ای بر رابطه بین رفتار مالی و رفتار مالی نشان ندادند. این امر بر اهمیت آموزش مالی در کمک به دانشجویان شاغل در اتخاذ تصمیمات و اقدامات مالی عاقلانه تأکید می کند. پرداختن به عوامل شناسایی شده در این مطالعه می تواند به رشد و رفاه همه جانبه دانشجویان شاغل کمک کند. روش شناسی پژوهش

پایه‌ی هر علمی، روش شناخت آن است و اعتبار و ارزش قوانین هر علمی به روش شناختی مبتنی است که در آن علم بکار می رود. روش تحقیق مجموعه‌ای از قواعد، ابزار و راه‌های معتبر (قابل اطمینان) و نظام یافته در بررسی واقعیت‌ها، کشف مجهولات و دستیابی به راه حل مشکلات است (دانایی فرد و همکاران، ۱۳۹۰).

این تحقیق توصیفی از نوع پیمایشی و همبستگی است به دلیل اینکه محقق تلاش دارد تا آنچه هست را به‌دوراز هرگونه استنتاج ذهنی گزارش دهد. در اینجا محقق پارامترهای جامعه‌ی آماری را موردبررسی قرار داده و با انتخاب نمونه‌ای که معرف جامعه است به بررسی متغیرهای تحقیق پرداخته است.

هدف پژوهشگر از انجام پژوهش توصیفی عبارت است از توصیف عینی، واقعی و منظم پدیده و رویداد. به سخن دیگر، محقق تلاش دارد تا آنچه هست را به‌دوراز هرگونه استنتاج ذهنی گزارش دهد (دانایی فرد و همکاران، ۱۳۹۰).

تحقیق پیمایشی روشی در تحقیقات علوم اجتماعی است که فراتر از تکنیکی خاص در گردآوری اطلاعات است. هرچند عمدتاً در آن از پرسشنامه استفاده می شود، اما از فنون دیگری از قبیل مصاحبه‌ی نظام‌مند، مشاهده و تحلیل محتوا نیز بکار می روند. مشخصه‌ی پیمایش مجموعه‌ی نظام‌مند یا منظمی از داده‌هاست که آن را «ماتریس متغیر برحسب داده‌های موردی» می نامند. در این ماتریس صفت یا ویژگی هر مورد را برحسب متغیر گردآوری می کنیم و با کنار هم گذاشتن این اطلاعات به مجموعه‌ی نظام‌مند یا مستدلی از داده‌ها می رسیم. با این همه تا جایی که بتوانیم ویژگی هر مورد را برحسب متغیر به دست می آوریم، لزومی ندارد که گردآوری داده‌ها خیلی نظام‌مند باشد. از آنجا که پرسشنامه ساده‌ترین راه تهیه ماتریس داده‌های نظام‌مند است، رایج‌ترین تکنیک مورد استفاده در تحقیق پیمایشی است، اما ضرورتاً پیوندی بین تحقیق پیمایشی و پرسشنامه وجود ندارد (دانایی فرد و همکاران، ۱۳۹۰).

تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش توصیفی-کاربردی است. همچنین به دلیل اینکه رابطه بین متغیرها با یکدیگر موردبررسی قرار می گیرد از نظر آماری روش همبستگی است؛ که به شناخت رابطه در صورت وجود بین متغیرها می پردازد. هدف از مطالعه همبستگی برقراری یک رابطه با نبود آن و به کارگیری روابط در انجام پیش‌بینی‌هاست.

جامعه‌ای که تحقیق و مطالعه در مورد آن انجام می گیرد را جامعه آماری می گویند. جامعه آماری در این تحقیق شامل جامعه‌ی کلیه کارکنان شهرداری‌ها در استان بوشهر در سال ۱۴۰۴، ۳۰۰ است.

سواد مالی

در این پژوهش، سواد مالی به عنوان میزان توانایی فرد در درک و استفاده مؤثر از مفاهیم و اطلاعات مالی برای بهبود وضعیت مالی شخصی‌اش، از طریق پاسخ‌دهی به پرسش‌های طراحی شده در پرسشنامه سواد مالی وینکاتارامان و

وینکاتسان (۲۰۱۸) تعریف می‌شود. این پرسشنامه به‌طور خاص توانایی فرد را در زمینه‌های مختلف مالی از قبیل بودجه‌بندی، پس‌انداز، سرمایه‌گذاری و مدیریت بدهی‌ها اندازه‌گیری می‌کند. این پرسشنامه به‌طور عمده در مطالعات مختلف برای بررسی ارتباط سواد مالی با سایر متغیرهای مالی مانند رفاه مالی، تصمیمات اقتصادی و رفتار مالی استفاده شده است.

مؤلفه‌های اصلی پرسشنامه سواد مالی وینکاتارامان و وینکاتسان (۲۰۱۸) عبارتند از:

مدیریت بودجه و هزینه‌ها: ارزیابی توانایی فرد در مدیریت و برنامه‌ریزی برای هزینه‌ها.

پس‌انداز و سرمایه‌گذاری: ارزیابی درک فرد از ابزارهای پس‌انداز و سرمایه‌گذاری و توانایی استفاده از آن‌ها.

مدیریت بدهی‌ها: ارزیابی نحوه مدیریت و بازپرداخت بدهی‌ها.

درک و استفاده از مفاهیم مالی: ارزیابی آگاهی و توانایی فرد در درک مفاهیم مالی اساسی مانند نرخ بهره، تورم و مالیات.

رفاه مالی

پرسشنامه استاندارد رفاه مالی (Financial Well-Being Scale) که توسط شی (۲۰۲۱) توسعه داده شده است، به‌طور خاص برای سنجش وضعیت رفاه مالی فردی طراحی شده است. این مقیاس معمولاً شامل سوالاتی است که به ارزیابی جنبه‌های مختلف رفاه مالی، از جمله احساس امنیت مالی، کنترل بر مسائل مالی، و نگرش افراد نسبت به آینده مالی خود می‌پردازد.

پرسشنامه رفاه مالی شی (۲۰۲۱) می‌تواند در تحقیقات مختلف به‌عنوان ابزاری برای اندازه‌گیری این مفهوم مورد استفاده قرار گیرد. این پرسشنامه معمولاً شامل سوالات چندگزینه‌ای است که پاسخ‌دهندگان به آن‌ها بر اساس مقیاس لیکرت (معمولاً از ۱ تا ۵، از "کاملاً مخالفم" تا "کاملاً موافقم") پاسخ می‌دهند.

ساختار کلی پرسشنامه رفاه مالی شی (۲۰۲۱):

این پرسشنامه معمولاً شامل چهار بعد اصلی است:

۱- احساس امنیت مالی: به ارزیابی احساس اطمینان فرد از وضعیت مالی خود اشاره دارد.

۲- توانایی مدیریت امور مالی: بررسی توانایی فرد در مدیریت امور مالی روزانه، مانند بودجه‌بندی و پس‌انداز.

۳- آینده مالی: بررسی نگرش فرد نسبت به وضعیت مالی آینده خود.

۴- نیازها و اولویت‌های مالی: ارزیابی اینکه فرد چقدر می‌تواند نیازهای مالی خود را به‌خوبی تأمین کند.

اطلاعات مالی

در این پژوهش، اطلاعات مالی به‌عنوان مجموعه داده‌ها و اطلاعات مربوط به وضعیت مالی افراد یا سازمان‌ها تعریف می‌شود که شامل درآمد، هزینه‌ها، بدهی‌ها، دارایی‌ها و سایر اطلاعات مرتبط با جریان مالی است. این اطلاعات می‌توانند در قالب صورت‌های مالی (مانند ترازنامه و صورت سود و زیان)، گزارش‌های مالی و داده‌های حسابداری در دسترس باشند و به افراد کمک می‌کنند تا تصمیمات مالی آگاهانه‌تری اتخاذ کنند.

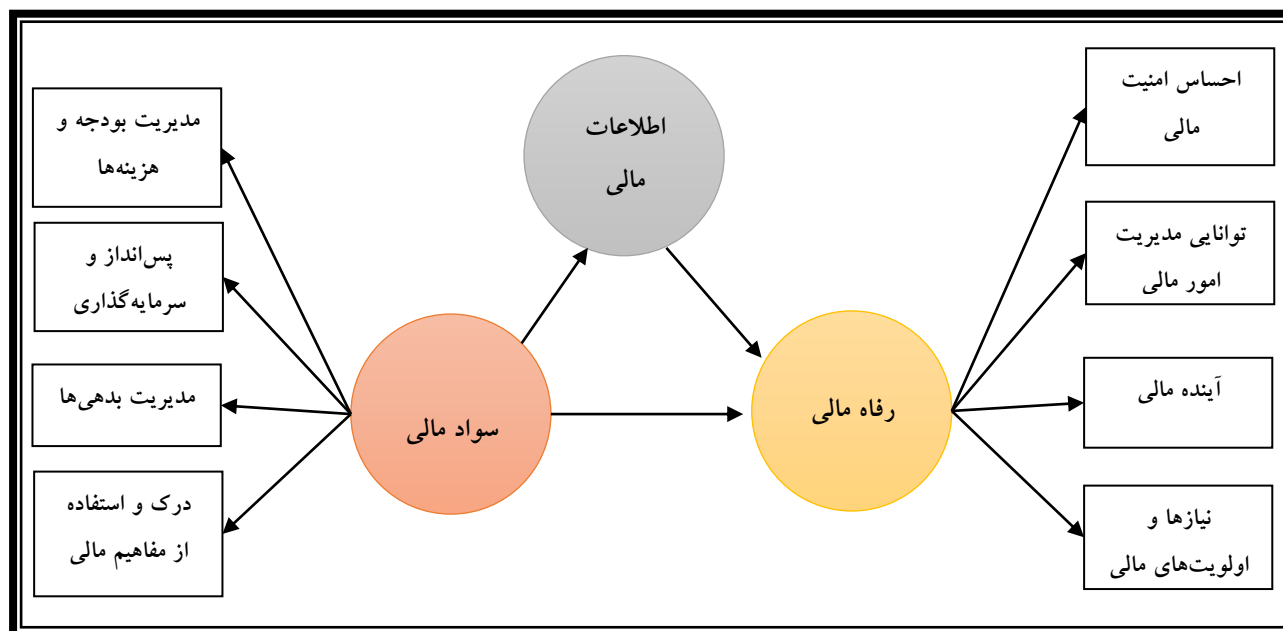
یکی از پرسشنامه‌های استاندارد در این زمینه، پرسشنامه‌ای است که توسط لوساردی و میچل (۲۰۱۴) طراحی شده است. این پرسشنامه برای ارزیابی اطلاعات مالی و سطح آگاهی افراد در زمینه‌های مختلف مالی مانند سرمایه‌گذاری، پس‌انداز،

بدهی‌ها و مدیریت منابع مالی طراحی شده است. این پرسشنامه شامل سوالاتی است که به درک فرد از مفاهیم مالی و استفاده از آن‌ها در تصمیم‌گیری‌های روزمره می‌پردازد.

تجزیه و تحلیل داده‌ها فرآیندی چندمرحله‌ای است که طی آن داده‌هایی که به طرق مختلف جمع‌آوری شده‌اند، خلاصه، دسته‌بندی و در نهایت پردازش می‌شوند تا زمینه برقراری انواع تحلیل و ارتباط بین داده‌ها به منظور آزمون فرضیه‌ها فراهم آید. در این فرآیند داده‌ها هم از لحاظ مفهومی و هم از جنبه تجربی پالایش می‌شوند و تکنیک‌های گوناگون آماری نقش بسزایی در استنتاج و تعمیم به عهده‌دارند. پژوهشگر پس از اینکه روش تحقیق خود را مشخص کرد و با استفاده از ابزارهای مناسب، داده‌های موردنیاز را برای آزمون فرضیه‌های خود را جمع‌آوری کرد، با بهره‌گیری از تکنیک‌های آماری مناسب که با روش تحقیق، نوع متغیرها و ... سازگاری دارد، داده‌های جمع‌آوری شده را دسته‌بندی و تجزیه و تحلیل نماید و در نهایت فرضیه‌هایی را که تا این مرحله از تحقیق هدایت نموده در بوته آزمون قرار دهد و سرانجام بتواند راه‌حلی برای پرسشی که تحقیق برای آن صورت گرفته بیابد. (لطفی‌زاده، ۱۳۹۶)

در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل داده‌های گردآوری شده از روش‌های آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده می‌گردد. برای تحلیل سؤالات جمعیت‌شناسی مطرح شده در پرسشنامه تحقیق با استفاده از آمار توصیفی سعی خواهد شد تا برخی از ویژگی‌های نمونه آماری به صورت توصیفی و با جداول و نمودار ارائه شود. برای آزمون فرضیات از روش‌های آمار استنباطی، مدل‌سازی معادلات ساختاری و روش حداقل مربعات جزئی (PLS3) و تحلیل مسیر استفاده می‌گردد. نرم افزارهای مورد استفاده برای تحلیل داده‌ها نرم‌افزارهای آماری SPSS25 و SmartPLS 3 است.

مدل مفهومی

شکل ۱ مدل مفهومی تحقیق (منبع: کوتول و همکاران (۲۰۲۴))

فرضیه‌های اصلی پژوهش

- ۱- سواد مالی بر رفاه مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.
- ۲- سواد مالی بر رفاه مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.

فرضیه‌های فرعی پژوهش

- ۱- سواد مالی بر احساس امنیت مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.
- ۲- سواد مالی بر توانایی مدیریت امور مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.
- ۳- سواد مالی بر آینده مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.
- ۴- سواد مالی بر نیازها و اولویت‌های مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.
- ۵- سواد مالی بر احساس امنیت مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.
- ۶- سواد مالی بر توانایی مدیریت امور مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.
- ۷- سواد مالی بر آینده مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.
- ۸- سواد مالی بر نیازها و اولویت‌های مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.

یافته‌های پژوهش

در این بخش به توصیف متغیرهای جمعیت‌شناختی به همراه توصیف متغیرهای اصلی پژوهش با بکارگیری تکنیک‌های موجود در آمار توصیفی پرداخته می‌شود.

توصیف متغیرهای جمعیت‌شناختی

به منظور شناخت بهتر جامعه مورد مطالعه، قبل از تجزیه و تحلیل داده‌های آماری، لازم است این داده‌ها توصیف شود.

* وضعیت جنسیت افراد

جدول زیر وضعیت جنسیت افراد را نشان می‌دهد.

جدول ۱- توزیع فراوانی جنسیت پاسخ‌دهندگان

جنسیت	فراوانی	درصد فراوانی	درصد فراوانی تجمعی
مرد	۱۱۲	۶۶,۳	۶۶,۳
زن	۵۷	۳۳,۷	۱۰۰
مجموع	۱۶۹	۱۰۰	

همانطور که ملاحظه می‌کنید، ۱۱۲ نفر (۶۶ درصد) از افراد مرد و ۵۷ نفر (۳۴ درصد) زن می‌باشد.

* وضعیت تحصیلات

جدول زیر وضعیت تحصیلات پاسخ‌دهندگان را نشان می‌دهد.

جدول ۲- توزیع فراوانی پاسخ‌دهندگان بر حسب تحصیلات

تحصیلات	فراوانی	درصد فراوانی
دیپلم	۱۰	۵,۹

تحصیلات	فراوانی	درصد فراوانی
فوق دیپلم	۲۵	۱۴,۸
لیسانس	۸۵	۵۰,۳
فوق لیسانس	۴۴	۲۶,۰
دکتری	۵	۳,۰
مجموع	۱۶۹	۱۰۰

همانطور که در جدول فوق مشاهده می شود، بیشتر افراد دارای تحصیلات لیسانس (۵۰,۳ درصد) می باشد و پس از آن فوق لیسانس با ۲۶,۰ درصد در رتبه دوم قرار دارد. نتایج جدول فوق بصورت گرافیکی در نمودار زیر آمده است.

* وضعیت سابقه کاری

جدول زیر وضعیت سوابق کاری پاسخ دهندگان را نشان می دهد.

جدول ۳- توزیع فراوانی پاسخ دهندگان بر حسب سوابق کاری

سوابق کاری	فراوانی	درصد فراوانی
کمتر از ۵ سال	۱۰	۵,۹
۶ تا ۱۰ سال	۶۴	۳۷,۹
۱۱ تا ۲۰ سال	۸۰	۴۷,۳
۲۱ سال و بالاتر	۱۵	۸,۹
مجموع	۱۶۹	۱۰۰

همانطور که در جدول فوق مشاهده می شود، بیشترین فراوانی مربوط به رده ۱۱ تا ۲۰ سال بوده که ۴۱,۷ درصد از وزن کل را شامل می شود. نتایج جدول فوق بصورت گرافیکی در نمودار زیر آمده است.

* وضعیت سن

جدول زیر وضعیت سنی پاسخ دهندگان را نشان می دهد.

جدول ۴- توزیع فراوانی پاسخ دهندگان بر حسب سن

سن	فراوانی	درصد فراوانی
۲۰ تا ۳۰ سال	۱۷	۱۰,۱
۳۱ تا ۴۰ سال	۲۶	۱۵,۳
۴۱ تا ۵۰ سال	۸۶	۵۰,۹
۵۱ سال و بالاتر	۴۰	۲۳,۷
مجموع	۱۶۹	۱۰۰

همانطور که در جدول فوق مشاهده می شود، بیشترین فراوانی مربوط به رده ۴۱ تا ۵۰ سال بوده که ۴۶ درصد از وزن کل را شامل می شود. نتایج جدول فوق بصورت گرافیکی در نمودار زیر آمده است.

توصیف متغیرهای مورد مطالعه

پرسشنامه مورد استفاده در تحقیق حاضر دارای طیف لیکرت ۵ گزینه ای بوده و محقق جهت ایجاد متغیرها در فضای نرم افزار از میانگین سوالات مربوط به هر متغیر استفاده کرده است. پر واضح است که نمرات هر متغیر باید بین ۱ تا ۵ گزارش شود. شاخصهای توصیفی متغیرها در جدول زیر آمده است.

جدول ۵- شاخص های توصیفی متغیرهای مورد مطالعه

متغیرها	تعداد	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشدگی	میان
سواد مالی	۱۶۹	۱	۵	۳,۳۳۳۳	۰,۸۲۴۲۷	-۰,۱۲۳	-۰,۵۸۶	۳,۴
مدیریت بودجه و هزینه ها	۱۶۹	۱	۵	۳,۴۳۱۳	۰,۸۳۲۱	-۰,۳۷۱	-۰,۳۵۹	۳,۵
پس انداز و سرمایه گذاری	۱۶۹	۱,۶	۵	۳,۷۷۷۳	۰,۷۶۶۰۱	-۰,۷۶۸	۰,۰۶۱	۴
مدیریت بدهی ها	۱۶۹	۱,۶	۵	۳,۵۹۸۵	۰,۷۵۰۱۸	-۰,۲۹۶	-۰,۱۸۶	۳,۶
درک از مفاهیم مالی	۱۶۹	۱,۷۵	۵	۳,۵۳۵۱	۰,۶۵۰۶۴	۰,۲۳۸	-۰,۳۵۲	۳,۵۵
رفاه مالی	۱۶۹	۱,۴	۵	۳,۷۱۸	۰,۷۶۶۲۲	-۰,۵۷۷	-۰,۲۳۸	۳,۸
احساس امنیت مالی	۱۶۹	۱,۲	۵	۳,۴۰۴	۰,۸۱۶۰۵	-۰,۲۳۰	-۰,۶۵۲	۳,۶
توانایی مدیریت مالی	۱۶۹	۱,۲	۵	۳,۵۴۰۷	۰,۸۱۳۶۵	-۰,۵۶۷	-۰,۲۷۵	۳,۸
آینده مالی	۱۶۹	۱,۴	۵	۳,۵۷۹۳	۰,۷۷۹۸۳	-۰,۳۰۳	-۰,۳۹۳	۳,۶
نیازها و اولویت های مالی	۱۶۹	۱,۷	۵	۳,۵۶۰۵	۰,۷۱۶۱۸	-۰,۳۷۴	-۰,۴۸۵	۳,۶۵
اطلاعات مالی	۱۶۹	۱,۶	۵	۳,۶۹۷۳	۰,۷۲۱۱۱	-۰,۶۲۱	۰,۰۲۸	۳,۸
سرمایه گذاری	۱۶۹	۱	۵	۳,۶۱۸۷	۰,۷۸۲۰۲	-۰,۸۶۶	۰,۹۲۵	۳,۸
پس انداز	۱۶۹	۱	۵	۳,۳۹۵۳	۰,۶۹۳۰۹	-۰,۳۸۲	۰,۰۶۴	۳,۴
بدهی ها	۱۶۹	۱,۶	۵	۳,۵۷۰۴	۰,۶۱۹۵۹	-۰,۶۴۶	۰,۱۰۱	۳,۶۶۶۷

همانطور که در جدول فوق نمایان است، میانگین نمرات همه متغیرهای موجود در جدول فوق بیشتر از ۳ (مرکز طیف ۵ گزینه ای) بدست آمده است، لذا میتوان نتیجه گرفت که بیشتر افراد گزینه های بالای ۳ را انتخاب کرده اند. عبارتی دیگر وضعیت متغیرهای تحقیق بیشتر از سطح متوسط می باشد. کمترین مقدار نمرات متغیرها از ۱ بیشتر بوده و بیشترین

مقدار نمرات متغیرها از ۵ کمتر برآورد شده است و این نشان می دهد که کدگذاری و ورود اطلاعات پرسشنامه ها به نرم افزار کاملاً بدون نقص و به درستی وارد شده است.

۴-۱- آمار استنباطی

تعیین نوع توزیع داده ها به منظور انتخاب نوع آزمون مناسب از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است. لذا همانند تمامی تحقیقات کمی در این بخش از تحقیق با استفاده از آزمون کلموگروف اسمیرنف نوع توزیع داده ها از حیث نرمال بودن یا غیر نرمال بودن مشخص شده است.

جدول ۶- نتایج آزمون کلموگروف اسمیرنف برای مشخص کردن نرمالیتی داده ها

متغیرهای تحقیق	چولگی	کشیدگی	مقدار آماره	سطح معناداری	نتیجه
سواد مالی	-۰,۱۲۳	-۰,۵۸۶	۰,۰۸۱	۰,۰۰	نرمال نیست
مدیریت بودجه و هزینه ها	-۰,۳۷۱	-۰,۳۵۹	۰,۱۰۶	۰,۰۰	نرمال نیست
پس انداز و سرمایه گذاری	-۰,۷۶۸	۰,۰۶۱	۰,۱۸۸	۰,۰۰	نرمال نیست
مدیریت بدهی ها	-۰,۲۹۶	-۰,۱۸۶	۰,۱۴۱	۰,۰۰	نرمال نیست
درک از مفاهیم مالی	-۰,۲۳۸	-۰,۳۵۲	۰,۰۵۳	۰,۰۴	نرمال نیست
رفاه مالی	-۰,۵۷۷	-۰,۲۳۸	۰,۱۲۴	۰,۰۰	نرمال نیست
احساس امنیت مالی	-۰,۲۳۰	-۰,۶۵۲	۰,۱۰۲	۰,۰۰	نرمال نیست
توانایی مدیریت مالی	-۰,۵۶۷	-۰,۲۷۵	۰,۱۵۶	۰,۰۰	نرمال نیست
آینده مالی	-۰,۳۰۳	-۰,۳۹۳	۰,۱۰۸	۰,۰۰	نرمال نیست
نیازها و اولویت های مالی	-۰,۳۷۴	-۰,۴۸۵	۰,۱۰۴	۰,۰۰	نرمال نیست
اطلاعات مالی	-۰,۶۲۱	۰,۰۲۸	۰,۱۴۳	۰,۰۰	نرمال نیست
سرمایه گذاری	-۰,۸۶۶	۰,۹۲۵	۰,۱۳۳	۰,۰۰	نرمال نیست
پس انداز	-۰,۳۸۲	۰,۰۶۴	۰,۱۰۲	۰,۰۰	نرمال نیست
بدهی ها	-۰,۶۴۶	۰,۱۰۱	۰,۰۹۲	۰,۰۰	نرمال نیست

همانطور که در جدول فوق مشخص است؛ سطح معناداری آزمون در خصوص متغیرهای تحقیق کمتر از سطح خطای ۰,۰۵ بدست آمده است. لذا اینگونه استنباط می شود که توزیع داده های همه متغیرها غیر نرمال بوده و باید از روش های ناپارامتری نظیر اسپیرمن و مدل سازی معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی استفاده شود.

ضریب همبستگی اسپیرمن

ضرایب همبستگی برای محاسبه درجه و میزان ارتباط خطی بین دو متغیر به کار می رود. جدول زیر نتایج مربوط به همبستگی بین متغیرها را نشان می دهد.

جدول ۷- ماتریس ضرایب همبستگی اسپیرمن بین متغیرها

سواد مالی	مدیریت بودجه و هزینه ها	پس انداز و سرمایه گذاری	مدیریت بدهی ها	درک از مفاهیم مالی	رفاه مالی	احساس امنیت مالی	توانایی مدیریت مالی	آینده مالی	نیازها و اولویت های مالی	اطلاعات مالی	سرمایه گذاری	پس انداز	بدهی ها
سواد مالی	۱,۰۰۰												
مدیریت بودجه و هزینه ها	۰,۷۶۵**	۱,۰۰۰											
پس انداز و سرمایه گذاری	۰,۴۴۴**	۰,۵۶۴**	۱,۰۰۰										
مدیریت بدهی ها	۰,۴۴۷**	۰,۴۳۶**	۰,۶۲۶**	۱,۰۰۰									
درک از مفاهیم مالی	۰,۸۳۸**	۰,۸۶۳**	۰,۷۷۹**	۰,۷۳۶**	۱,۰۰۰								
رفاه مالی	۰,۴۱۱**	۰,۴۲۲**	۰,۳۵۸**	۰,۳۷۹**	۰,۴۸۸**	۱,۰۰۰							
احساس امنیت مالی	۰,۴۲**	۰,۴۰۱**	۰,۴۱**	۰,۴۲۱**	۰,۵۰۷**	۰,۷۷۲**	۱,۰۰۰						
توانایی مدیریت مالی	۰,۳۹۱**	۰,۴۱۳**	۰,۳۵۶**	۰,۳۵۲**	۰,۴۶۹**	۰,۷۱۷**	۰,۸۱۱**	۱,۰۰۰					
آینده مالی	۰,۳۴۹**	۰,۳۶۱**	۰,۳۳۷**	۰,۳۶۶**	۰,۴۳۷**	۰,۷۶**	۰,۶۸۹**	۰,۷۲۴**	۱,۰۰۰				
نیازها و اولویت های مالی	۰,۴۳۳**	۰,۴۴۴**	۰,۴۰۲**	۰,۴۲۶**	۰,۵۲۹**	۰,۸۹۹**	۰,۹۰۸**	۰,۹۰۳**	۰,۸۶۸**	۱,۰۰۰			
اطلاعات	۰,۴۳	۰,۴۴	۰,۴۵	۰,۴۶	۰,۵۶	۰,۵۸	۰,۵۷	۰,۵۷	۰,۵۳	۰,۶۲	۱,۰۰		

بدهی ها	پس انداز	سرمایه گذاری	اطلاعات مالی	نیازها و اولویتهای مالی	آینده مالی	توانایی مدیریت مالی	احساس امنیت مالی	رفاه مالی	درک از مفاهیم مالی	مدیریت بدهی ها	سرمایه گذاری	پس انداز و هزینه ها	مدیریت بودجه و	سواد مالی
				۰	۴**	**	**	۱**	۶**	۴**	۷**	۶**	۸**	مالی
		۱,۰۰	۰,۴۸	۰,۴۴	۰,۳۸	۰,۴۱	۰,۳۷	۰,۴۱	۰,۴۷	۰,۲۹	۰,۳۹	۰,۴۳	۰,۳۸	سرمایه گذاری
		۰	۰,۶۳	۰,۵۵	۰,۴۵	۰,۵۲	۰,۴۹	۰,۴۸	۰,۵۳	۰,۳۶	۰,۴۰	۰,۴۸	۰,۴۴	پس انداز
۱,۰	۰,۸۶	۰,۸۳	۰,۸۰	۰,۶۵	۰,۵۵	۰,۵۹	۰,۵۸	۰,۵۹	۰,۶۳	۰,۴۵	۰,۵۰	۰,۵۴	۰,۵۲	بدهی ها
۰۰	۵**	۴**	۱**	۲**	۵**	۸**	۱**	۷**	۸**	۶**	۵**	۷**	۲**	

باید اطمینان حاصل شود که داده‌های موجود برای تحلیل عاملی مناسب هستند. به عبارت دیگر، داده‌ها باید شرایط لازم برای انجام تحلیل عاملی را داشته باشند. برای این منظور، از شاخص KMO و آزمون بارتلت استفاده شده است. بر اساس نتایج این دو آزمون، داده‌ها زمانی برای تحلیل عاملی مناسب هستند که شاخص KMO بیشتر از ۰,۶ و نزدیک به ۱ و مقدار p-value آزمون بارتلت کمتر از ۰,۰۵ باشد. خروجی این آزمون‌ها در جدول زیر ارائه شده است.

جدول ۴۸- آزمون KMO و بارتلت

آزمون KMO	آزمون بارتلت		
	χ^2	درجه آزادی	سطح معناداری
۰,۸۹۰	۲۱۴۲,۹۱۳	۵۵	۰,۰۰۰

آزمون‌های پایایی (ضریب آلفای کرونباخ و ضریب پایایی ترکیبی)

مطابق با الگوریتم تحلیل داده‌ها در PLS پس از سنجش بارهای عاملی شاخص‌ها، باید به محاسبه و گزارش پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ پردازیم. کرونباخ ضریب پایایی ۰/۴۵ را کم، ۰/۷ را متوسط و قابل قبول و ۰/۹۵ را زیاد پیشنهاد کرده است (کرونباخ، ۱۹۵۱). از آنجا که این شاخص بسیار سختگیرانه بوده، برای بررسی همسانی درونی مدل اندازه‌گیری در روش pls از معیار مدرن‌تری به نام پایایی ترکیبی (CR) استفاده می‌شود. مقدار مطلوب CR در تحقیقات اکتشافی بین ۰/۶ تا ۰/۷ است در حالیکه در تحقیقات پیشرفته تر بین ۰/۷ تا ۰/۹ می‌باشد. نتایج این دو معیار در جدول ۴-۹ آمده است.

جدول ۴-۹- نتایج ضریب آلفای کرونباخ و ضریب پایایی ترکیبی

متغیرهای پژوهش	ضریب آلفای کرونباخ ($\alpha > 0.7$)	ضریب پایایی ترکیبی ($CR > 0.7$)
آینده مالی	۰,۷۵۹	۰,۸۴۷
احساس امنیت مالی	۰,۷۲۷	۰,۸۲۹
اطلاعات مالی	۰,۸۵۱	۰,۸۷۹
توانایی مدیریت امور مالی	۰,۷۹	۰,۸۶۴

متغیرهای پژوهش	ضریب آلفای کرونباخ ($\text{Alpha} > 0.7$)	ضریب پایایی ترکیبی ($\text{CR} > 0.7$)
درک و استفاده از مفاهیم مالی	۰,۷۸۶	۰,۸۶۲
رفاه مالی	۰,۸۴۶	۰,۸۸۱
سواد مالی	۰,۷۶۱	۰,۷۹۸
مدیریت بدهی ها	۰,۸۲۷	۰,۸۸۵
مدیریت بودجه و هزینه ها	۰,۷۳۵	۰,۸۳۳
نیازها و اولویت های مالی	۰,۸۳۴	۰,۸۹۰
پس انداز و سرمایه گذاری	۰,۷۷۹	۰,۸۵۰
آینده مالی	۰,۷۵۹	۰,۸۴۷
احساس امنیت مالی	۰,۷۲۷	۰,۸۲۹
اطلاعات مالی	۰,۸۵۱	۰,۸۷۹

همانطور که در جدول فوق ملاحظه مشاهده می شود، نتایج ضریب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی متغیرها آورده شده که با توجه به حدود گفته شده برای هر دو معیار، نتیجه می شود که مقدار ضرایب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی برای تمامی متغیرها مورد قبول می باشند.

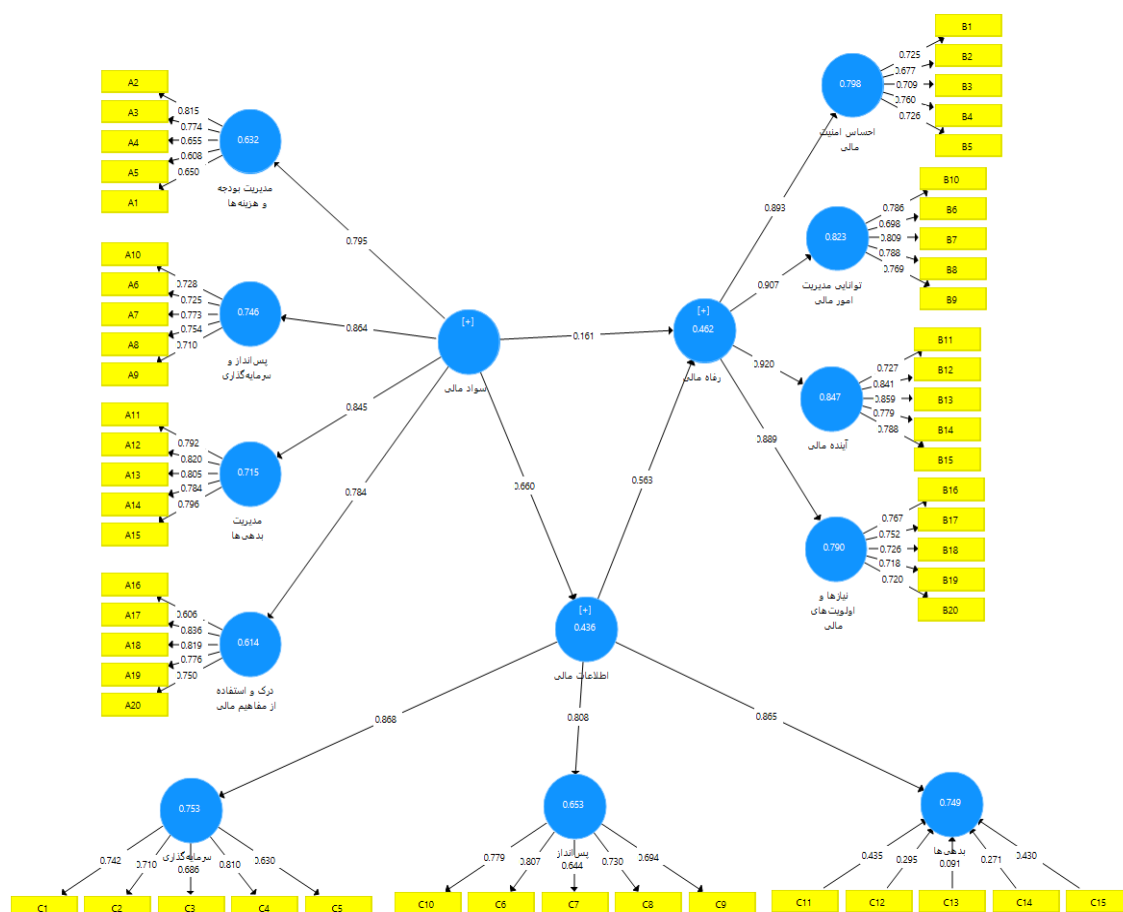
آزمون های همگرایی (معناداری بارهای عاملی، آزمون همگن بودن، میانگین واریانس استخراجی و مقایسه CR با AVE)

شاخص های مربوط به روایی همگرا در این بخش آمده است.

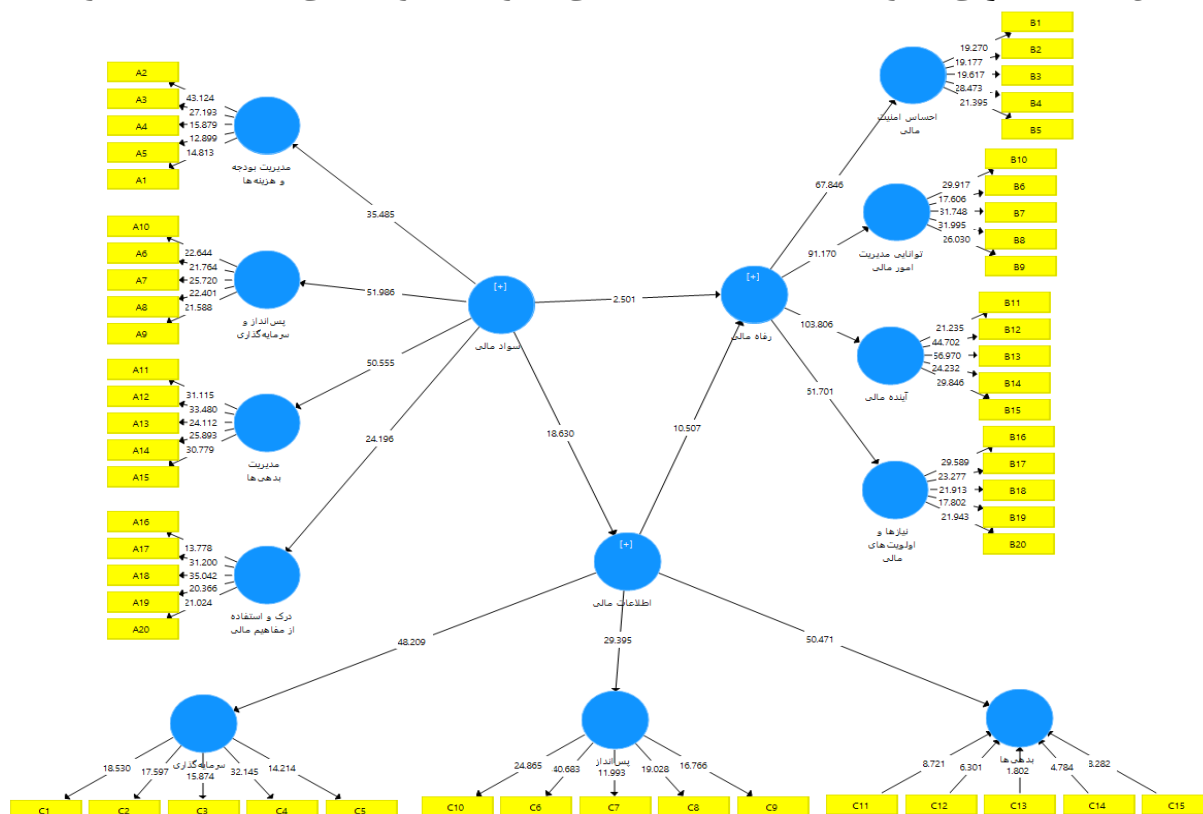
الف: آزمون همگن بودن و معناداری بارهای عاملی

در این بخش از تحقیق مقادیر بارهای عاملی به همراه مقادیر تی معناداری آنها آمده است. مقدار ملاک برای بارهای عاملی و مقدار تی به ترتیب ۰,۴ و ۱,۹۶ می باشد.

نمودار زیر مدل مفهومی تحقیق در حالت استاندارد شده بارهای عاملی و ضرایب مسیر را نشان می دهد.

شکل ۲ مدل مفهومی با ضرایب استاندارد شده بار عاملی و ضرایب مسیر (ارزیابی مدل‌های اندازه‌گیری)

شکل ۳ مدل پژوهش با ضرایب t-Values (ارزیابی مدل‌های اندازه‌گیری)

همانطور که از شکل های ۲ و ۳ مشخص است، مقدار آماره تی گویه ها و متغیرهای مکنون مربوط به خودشان در تمامی موارد بیشتر از حد مرزی ۱,۹۶ محاسبه شده است. لذا معناداری روابط بین گویه ها و متغیرهای متناظرشان تایید می شود.

ب: آزمون میانگین واریانس استخراجی (AVE) و مقایسه آن با ضریب پایایی ترکیبی

جهت بررسی روایی همگرا از شاخص AVE استفاده شده است مقدار ملاک این معیار ۰,۵ بوده و متغیرهایی که مقدار AVE آنها بیشتر از ۰,۵ باشد، روایی همگرای آنها تایید می شود. آخرین معیار تاییدی روایی همگرا مقایسه بین پایایی ترکیبی و میانگین واریانس استخراجی می باشد. جهت تایید روایی همگرای باید $CR > AVE$ باشد.

جدول ۱۰- نتایج بررسی روایی همگرا با معیار AVE

متغیرها	AVE	CR	CR>AVE
آینده مالی	۰,۵۸۱	۰,۸۴۷	تایید
احساس امنیت مالی	۰,۵۴۹	۰,۸۲۹	تایید
اطلاعات مالی	۰,۳۴۶	۰,۸۷۹	تایید
توانایی مدیریت امور مالی	۰,۶۱۴	۰,۸۶۴	تایید
درک و استفاده از مفاهیم مالی	۰,۶۱۲	۰,۸۶۲	تایید
رفاه مالی	۰,۴۸۲	۰,۸۸۱	تایید
سواد مالی	۰,۵۰۱	۰,۷۹۸	تایید
مدیریت بدهی ها	۰,۶۵۸	۰,۸۸۵	تایید
مدیریت بودجه و هزینه ها	۰,۵۵۸	۰,۸۳۳	تایید
نیازها و اولویت های مالی	۰,۶۶۹	۰,۸۹۰	تایید
پس انداز و سرمایه گذاری	۰,۵۸۷	۰,۸۵۰	تایید
آینده مالی	۰,۵۸۱	۰,۸۴۷	تایید
احساس امنیت مالی	۰,۵۴۹	۰,۸۲۹	تایید
اطلاعات مالی	۰,۳۴۶	۰,۸۷۹	تایید

جهت بررسی روایی واگرا از روش ماتریس فورنل و لارکر استفاده شده که نتایج آن در جدول زیر آمده است.

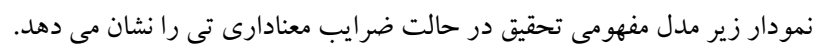
جدول ۱۱- نتایج روایی و اگرایی به روش فورنل و لارکر

متغیرهای مرتبه اول	آینده مالی	احساس امنیت مالی	اطلاعات مالی	توانایی مدیریت امور مالی	درک و استفاده از مفاهیم مالی	رفاه مالی	سواد مالی	مدیریت بدهی ها	مدیریت بودجه و هزینه ها	نیازها و اولویت های مالی	پس انداز و سرمایه گذاری
آینده مالی	۰,۷۶۲										
احساس امنیت مالی	۰,۷۳۳	۰,۷۴۱									
اطلاعات مالی	۰,۵۷۸	۰,۵۶۷	۰,۵۸۹								
توانایی مدیریت امور مالی	۰,۶۵۷	۰,۶۸۷	۰,۵۶۹	۰,۷۸۴							
درک و استفاده از مفاهیم مالی	۰,۳۵۷	۰,۳۷۸	۰,۴۸۵	۰,۳۷۸	۰,۷۸۲						
رفاه مالی	۰,۶۹۱	۰,۶۹۷	۰,۸۶۶	۰,۷۴	۰,۵۵۷	۰,۶۹۴					
سواد مالی	۰,۳۸۲	۰,۳۴۹	۰,۵۶۹	۰,۴۲۸	۰,۶۴۸	۰,۶۸	۰,۷۰۸				
مدیریت بدهی ها	۰,۳۵۴	۰,۳۶۷	۰,۵۷۶	۰,۴۱۲	۰,۶۰۳	۰,۶۷۸	۰,۸۱۶	۰,۸۱۱			
مدیریت بودجه و هزینه ها	۰,۳۳۸	۰,۴۰۸	۰,۴۹۸	۰,۴۲۰	۰,۴۲۲	۰,۵۷۸	۰,۵۰۹	۰,۴۵۷	۰,۷۴۷		
نیازها و اولویت های مالی	۰,۶۷۷	۰,۶۸۸	۰,۵۹۲	۰,۷۶۱	۰,۳۴۷	۰,۷۵۶	۰,۳۷۸	۰,۳۶۷	۰,۳۷۳	۰,۸۱۸	
پس انداز و سرمایه گذاری	۰,۳۳۹	۰,۴۰۳	۰,۵۱۵	۰,۳۹۱	۰,۴۲۹	۰,۶۵۶	۰,۵۹۲	۰,۵۴۹	۰,۷۱۹	۰,۳۷۹	۰,۷۶۶

همانطور که در جدول فوق نمایان است، اعداد قطر اصلی بزرگتر از اعداد زیرین و سمت چپ آن می باشد که نشان از تایید روایی و اگرایی می باشد. لذا اینگونه استنباط می شود که متغیرهای مکنون تعاملی بیشتری با سوالات خود دارند تا با سازه های دیگر. عبارتی دیگری روایی و اگرایی متغیرهای مدل در حد قابل قبولی می باشد.

تحلیل مدل ساختاری

پس از تحلیل و بررسی مدل اندازه گیری، مدل های ساختاری مورد ارزیابی قرار میگیرد مدل ساختاری، مدلی که در آن روابط بین متغیرهای مکنون مستقل (برونزا) و وابسته (دروانزا) مدنظر است. مدل ساختاری تنها متغیرهای پنهان را به همراه روابط میان آنها بررسی می کند. نمودار زیر مدل مفهومی تحقیق در حالت ضرایب مسیر استاندارد شده را نشان می دهد.

ضرایب مسیر (بتا) و معناداری آن (مقادیر t-value)

معیار اول از بررسی برازش مدل ساختاری، ضرایب معناداری t است. چنانچه مقدار بدست آمده بیشتر از حداقل آماره (۱,۹۶) باشد، آن رابطه یا فرضیه تایید می شود.

جدول ۴-۱۲- ضرایب مسیر استاندارد شده و مقدار t بین متغیرهای مکنون

مسیرها	ضریب مسیر (β)	مقدار t	سطح معناداری
سود مالی -> رفاه مالی	۰,۱۶۱	۲,۵۰۱	۰,۰۰۰
سود مالی -> اطلاعات مالی	۰,۶۶۰	۱۸,۶۳۰	۰,۰۰۰
اطلاعات مالی -> رفاه مالی	۰,۵۶۳	۱۰,۵۰۷	۰,۰۰۰

همانطور که در جدول فوق مشاهده می شود، تمامی مسیرها دارای مقادیر تی بالاتر از ۱,۹۶ دارند که میتوان بلحاظ آماری روابط موجود در مدل را تایید کرد ($p < 0.05$, $t > 1.96$).

شاخص ضریب تعیین (R^2) متغیرهای مکنون درون زا

ضریب R^2 نشان دهنده تاثیر یک متغیر برونزا بر یک متغیر درونزا است که سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ به عنوان مقدار ملاک برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی R^2 در نظر گرفته می شوند.

جدول ۴-۱۳- ضرایب R^2 متغیرهای درونزا

متغیرهای درونزا (وابسته)	R^2	R_{adj}^2
اطلاعات مالی	۰,۳۲۳	۰,۳۲۱
رفاه مالی	۰,۹۰۴	۰,۹۰۲
سود مالی	۰,۷۲۷	۰,۷۲۳
سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ به عنوان مقدار ملاک برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی		

همانطور که در جدول فوق مشاهده می شود، ۳۲,۳ درصد از اطلاعات مالی و ۴۰,۹ درصد از رفاه مالی و ۷۲,۷ درصد از تغییرات سود مالی توسط متغیرهای مستقل مربوط به خودشان پیش بینی شده است.

شاخص ارتباط پیش بین Q^2

سومین معیار بررسی مدل ساختاری، Q^2 است که قدرت پیش بینی مدل در خصوص و متغیرهای وابسته را نشان می دهد. سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ را به عنوان قدرت پیش بینی کم، متوسط و قوی معرفی شده است.

جدول ۴-۱۴- ضرایب Q^2 متغیرهای درونزا

متغیرهای درونزا	Q^2
سود مالی	۰,۴۷۸
اطلاعات مالی	۰,۳۸۴
سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ را به عنوان قدرت پیش بینی کم، متوسط و قوی	

همانطور که نتایج جدول فوق نشان می دهد، مقدار Q^2 همه متغیرها، عددی مثبت برآورد شده است. لذا با توجه به دسته بندی فوق الذکر میتوان نتیجه گرفت که قدرت پیش بینی مدل در خصوص این متغیرها در سطح متوسط روبه قوی می باشد.

۱-۴-۱- بررسی مدل کلی

پس از ارزیابی مدل های اندازه گیری و ساختاری باید مدل کلی (مجموع مدل های اندازه گیری و ساختاری) نیز مورد بررسی قرار گیرد. برای این منظور تننهاوس و همکاران^۱ (۲۰۰۴) شاخص GOF^2 را معرفی نموده اند. این شاخص از میانگین هندسی اشتراک ها ($Communality$) و ضریب تعیین بدست می آید. هرچه این شاخص به یک نزدیکتر شود نشان از قدرت و کیفیت بالای مدل را نشان می دهد.

جدول ۴-۱۵- نتایج برازش کلی مدل با معیار GOF

R^2	$Communalities$
۰,۶۵۱	۰,۴۳۱
$GOF = \sqrt{0.431 \times 0.651} = 0.523$	
سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ بترتیب برازش ضعیف، متوسط و قوی	

همانطور که در جدول فوق مشاهده می شود، مقدار میانگین مقادیر اشتراکی ($Communalities$) برابر با ۰,۴۳۱ و میانگین مقادیر R^2 برابر ۰,۶۵۱ بدست آمده است و با توجه به فرمول مقدار معیار GOF معادل ۰,۵۲۳ و بیشتر از ۰,۳۶ بدست آمد که نشان از برازش قوی مدل کلی تحقیق است.

۱-۵- آزمون فرضیه های پژوهش

در این بخش از تحقیق به بررسی فرضیات تحقیق پرداخته شده است. تصمیم گیری در خصوص تایید یا رد فرضیات بر اساس مقدار آماره تی (T-VALUE) و سطح معناداری صورت خواهد گرفت.

فرضیه اول: سواد مالی بر رفاه مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.

نتایج مربوط به فرضیه اول تحقیق در جدول ۴-۱۶ آمده است.

جدول ۴-۱۶- نتایج برآورد ضریب معناداری تی و ضریب مسیر استاندارد شده سواد مالی بر رفاه مالی

فرضیه اول	ضریب مسیر (B)	مقدار تی (t-value)	سطح معناداری	نتیجه
سواد مالی -> رفاه مالی	۰,۱۶۱	۲,۵۰۱	۰,۰۰۰	تایید

بررسی ضریب اثر سواد مالی بر رفاه مالی در جدول فوق نشان می دهد که این ضریب مسیر به میزان ۰,۵۳۷ برآورد شده است. با توجه به اینکه مقدار عدد معناداری (t-value) برابر با ۲,۵۰۱ و از ۱/۹۶ بیشتر می باشد و سطح معناداری کمتر از ۰,۰۵ بدست آمده؛ می توان نتیجه گرفت که این ضریب مسیر در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است؛ یعنی سواد

¹ Tenenhaus et al.

² Goodness Of Fit

مالی بر رفاه مالی تأثیر معناداری دارد. لذا با توجه به داده های گرد آوری شده فرضیه اول تحقیق مبنی بر تأثیر گذاری سواد مالی بر رفاه مالی تأیید می شود.

فرضیه دوم: سواد مالی بر رفاه مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.

نتایج مربوط به فرضیه دوم تحقیق در جدول ۱۷ آمده است.

جدول ۱۷- نتایج براورد ضریب معناداری تی و ضریب مسیر استاندارد شده سواد مالی بر رفاه مالی با

نقش میانجی اطلاعات مالی

مسیر	ضریب مسیر استاندارد	آماره آماری تی	سطح معناداری	نتیجه
سواد مالی -> اطلاعات مالی	۰,۶۶۰	۱۸,۶۳۰	۰,۰۰۰	تایید شد
اطلاعات مالی -> رفاه مالی	۰,۵۶۳	۱۰,۵۰۷	۰,۰۰۰	تایید شد
سواد مالی -> رفاه مالی	۰,۱۶۱	۲,۵۰۱	۰,۰۰۰	تایید شد
تأثیرات سواد مالی بر رفاه مالی		آزمون سوبل		
تأثیر مستقیم	تأثیر غیر مستقیم	تأثیر کل	مقدار آماره	سطح معناداری
۲۳۷.۰	۲۶۱.۰	۰,۴۹۸	۹,۹۳۱	۰,۰۰

همانطور که در جدول فوق مشاهده می گردد، تأثیر متغیر سواد مالی بر اطلاعات مالی با ضریب مسیر ۵۶۹.۰ و مقدار آماره تی ۱۳,۱۵۱ مورد قبول واقع شد. همچنین تأثیر اطلاعات مالی بر رفاه مالی نیز با ضریب مسیر ۴۶.۰ و مقدار آماره تی ۱۵,۰۲۹ تأیید گردید. با توجه به آزمون این دو مسیر در قالب یک مدل میتوان استنباط کرد که متغیر اطلاعات مالی نقش واسطه ای را در تأثیر گذاری سواد مالی بر رفاه مالی ایفا می نماید. از طرفی با توجه به اینکه مقدار قدر مطلق آماره سوبل (Sobel) برابر با ۹,۹۳۱ و از ۱/۹۶ بیشتر محاسبه شده و سطح معناداری آزمون (۰,۰۰) کمتر از سطح خطای ۰/۰۵ بدست آمده است، می توان در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأثیر میانجی گری اطلاعات مالی را در رابطه بین سواد مالی و رفاه مالی را بار دیگر تأیید کرد.

فرضیه فرعی اول: سواد مالی بر احساس امنیت مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.

نتایج مربوط به فرضیه اول فرعی تحقیق در جدول ۱۸ آمده است.

جدول ۱۸- نتایج براورد ضریب معناداری تی و ضریب مسیر استاندارد شده سواد مالی بر احساس

امنیت مالی

فرضیه فرعی اول	ضریب مسیر (B)	مقدار تی (t-value)	سطح معناداری	نتیجه
سواد مالی -> احساس امنیت مالی	۰,۴۶۲	۱۲,۴۲۱	۰,۰۰۰	تایید

بررسی ضریب اثر سواد مالی بر احساس امنیت مالی در جدول فوق نشان می دهد که این ضریب مسیر به میزان ۴۶۲.۰ براورد شده است. با توجه به اینکه مقدار عدد معناداری (t-value) برابر با ۴۲۱.۱۲ و از ۱/۹۶ بیشتر می باشد و سطح معناداری کمتر از ۰,۰۵ بدست آمده؛ می توان نتیجه گرفت که این ضریب مسیر در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار

است؛ یعنی سواد مالی بر احساس امنیت مالی تأثیر معناداری دارد. لذا با توجه به داده های گرد آوری شده فرضیه فرعی اول تحقیق مبنی بر تأثیرگذاری سواد مالی بر احساس امنیت مالی تایید می شود.

فرضیه فرعی دوم: سواد مالی بر توانایی مدیریت امور مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد. نتایج مربوط به فرضیه اول فرعی تحقیق در جدول ۱۹ آمده است.

جدول ۱۹- نتایج براورد ضریب معناداری تی و ضریب مسیر استاندارد شده سواد مالی بر توانایی مدیریت امور مالی

فرضیه فرعی دوم	ضریب مسیر (B)	مقدار تی (t-value)	سطح معناداری	نتیجه
سواد مالی -> توانایی مدیریت امور مالی	۰,۴۹۲	۱۳,۰۸۶	۰,۰۰۰	تایید

بررسی ضریب اثر سواد مالی بر توانایی مدیریت امور مالی در جدول فوق نشان می دهد که این ضریب مسیر به میزان ۴۹۲.۰ برآورد شده است. با توجه به اینکه مقدار عدد معناداری (t-value) برابر با ۴۲۱.۱۲ و از ۱/۹۶ بیشتر می باشند و سطح معناداری کمتر از ۰,۰۵ بدست آمده؛ می توان نتیجه گرفت که این ضریب مسیر در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است؛ یعنی سواد مالی بر توانایی مدیریت امور مالی تأثیر معناداری دارد. لذا با توجه به داده های گرد آوری شده فرضیه فرعی دوم تحقیق مبنی بر تأثیرگذاری سواد مالی بر توانایی مدیریت امور مالی تایید می شود.

فرضیه فرعی سوم: سواد مالی بر آینده مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.

نتایج مربوط به فرضیه اول فرعی تحقیق در جدول ۲۰ آمده است.

جدول ۲۰- نتایج براورد ضریب معناداری تی و ضریب مسیر استاندارد شده سواد مالی بر آینده مالی

فرضیه فرعی سوم	ضریب مسیر (B)	مقدار تی (t-value)	سطح معناداری	نتیجه
سواد مالی -> آینده مالی	۰,۴۵۸	۱۱,۸۹۵	۰,۰۰۰	تایید

بررسی ضریب اثر سواد مالی بر آینده مالی در جدول فوق نشان می دهد که این ضریب مسیر به میزان ۴۵۸.۰ برآورد شده است. با توجه به اینکه مقدار عدد معناداری (t-value) برابر با ۱۱,۸۹۵ و از ۱/۹۶ بیشتر می باشند و سطح معناداری کمتر از ۰,۰۵ بدست آمده؛ می توان نتیجه گرفت که این ضریب مسیر در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است؛ یعنی سواد مالی بر آینده مالی تأثیر معناداری دارد. لذا با توجه به داده های گرد آوری شده فرضیه فرعی سوم تحقیق مبنی بر تأثیرگذاری سواد مالی بر آینده مالی تایید می شود.

فرضیه فرعی چهارم: سواد مالی بر نیازها و اولویت های مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.

نتایج مربوط به فرضیه اول فرعی تحقیق در جدول ۲۱ آمده است.

جدول ۲۱- نتایج براورد ضریب معناداری تی و ضریب مسیر استاندارد شده سواد مالی بر نیازها و اولویت های مالی

فرضیه فرعی چهارم	ضریب مسیر (B)	مقدار تی (t-value)	سطح معناداری	نتیجه
سواد مالی -> نیازها و اولویت های مالی	۰,۵۰۴	۱۳,۳۹۴	۰,۰۰۰	تایید

بررسی ضریب اثر سواد مالی بر آینده مالی در جدول فوق نشان می‌دهد که این ضریب مسیر به میزان ۵۰۴۰ برآورد شده است. با توجه به اینکه مقدار عدد معناداری (t-value) برابر با ۱۳,۳۹۴ و از ۱/۹۶ بیشتر می‌باشند و سطح معناداری کمتر از ۰,۰۵ بدست آمده؛ می‌توان نتیجه گرفت که این ضریب مسیر در سطح خطای ۰/۰۵ معنادار است؛ یعنی سواد مالی بر آینده مالی تأثیر معناداری دارد. لذا با توجه به داده‌های گردآوری شده فرضیه فرعی چهارم تحقیق مبنی بر تأثیرگذاری سواد مالی بر آینده مالی تایید می‌شود.

فرضیه پنجم: سواد مالی بر احساس امنیت مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.

نتایج مربوط به فرضیه فرعی پنجم تحقیق در جدول ۲۲ آمده است.

جدول ۲۲- نتایج برآورد ضریب معناداری تی و ضریب مسیر استاندارد شده سواد مالی بر احساس امنیت مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی

مسیر	ضریب مسیر استاندارد	آماره آماری تی	سطح معناداری	نتیجه
سواد مالی -> اطلاعات مالی -> رفاه مالی -> احساس امنیت مالی	۰,۲۸۴	۱۰,۲۲۱	۰,۰۰۰	تایید شد

همانطور که در جدول فوق مشاهده می‌گردد، تأثیر متغیر سواد مالی بر احساس امنیت مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی ضریب مسیر ۰,۲۸۴ و مقدار آماره تی ۱۰,۲۲۱ مورد قبول واقع شد. بنابراین می‌توان در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأثیر میانجی‌گری اطلاعات مالی را در رابطه بین سواد مالی بر احساس امنیت مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی را بار دیگر تایید کرد.

فرضیه ششم: سواد مالی بر توانایی مدیریت امور مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.

نتایج مربوط به فرضیه فرعی ششم تحقیق در جدول ۲۳ آمده است.

جدول ۲۳- نتایج برآورد ضریب معناداری تی و ضریب مسیر استاندارد شده سواد مالی بر توانایی مدیریت امور مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی

مسیر	ضریب مسیر استاندارد	آماره آماری تی	سطح معناداری	نتیجه
سواد مالی -> اطلاعات مالی -> رفاه مالی -> توانایی مدیریت امور مالی	۰,۳۰۳	۱۰,۳۷۶	۰,۰۰۰	تایید شد

همانطور که در جدول فوق مشاهده می‌گردد، تأثیر متغیر سواد مالی بر توانایی مدیریت امور مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی ضریب مسیر ۰,۳۰۳ و مقدار آماره تی ۱۰,۳۷۶ مورد قبول واقع شد. بنابراین می‌توان در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأثیر میانجی‌گری اطلاعات مالی را در رابطه بین سواد مالی بر توانایی مدیریت امور مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی را بار دیگر تایید کرد.

فرضیه هفتم: سواد مالی بر آینده مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.

نتایج مربوط به فرضیه فرعی هفتم تحقیق در جدول ۲۴ آمده است.

جدول ۲۴- نتایج برآورد ضریب معناداری تی و ضریب مسیر استاندارد شده سواد مالی بر آینده مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی

مسیر	ضریب مسیر استاندارد	آماره آماره تی	سطح معناداری	نتیجه
سواد مالی -> اطلاعات مالی -> رفاه مالی -> آینده مالی	۰,۲۸۲	۹,۸۲۲	۰,۰۰۰	تایید شد

همانطور که در جدول فوق مشاهده می گردد، تأثیر متغیر سواد مالی بر آینده مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی ضریب مسیر ۰,۲۸۲ و مقدار آماره تی ۹,۸۲۲ مورد قبول واقع شد. بنابراین می توان در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأثیر میانجی گری اطلاعات مالی را در رابطه بین سواد مالی بر آینده مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی را بار دیگر تایید کرد.

فرضیه هشتم: سواد مالی بر نیازها و اولویت های مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی در بین کارکنان تأثیر معناداری دارد.

نتایج مربوط به فرضیه فرعی هشتم تحقیق در جدول ۲۵ آمده است.

جدول ۲۵- نتایج برآورد ضریب معناداری تی و ضریب مسیر استاندارد شده سواد مالی بر نیازها و

اولویت های مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی

مسیر	ضریب مسیر استاندارد	آماره آماره تی	سطح معناداری	نتیجه
سواد مالی -> اطلاعات مالی -> رفاه مالی -> نیازها و اولویت های مالی	۰,۳۱۱	۱۰,۴۵۷	۰,۰۰۰	تایید شد

همانطور که در جدول فوق مشاهده می گردد، تأثیر متغیر سواد مالی بر نیازها و اولویت های مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی ضریب مسیر ۰,۳۱۱ و مقدار آماره تی ۱۰,۴۵۷ مورد قبول واقع شد. بنابراین می توان در سطح اطمینان ۹۵ درصد تأثیر میانجی گری اطلاعات مالی را در رابطه بین سواد مالی بر نیازها و اولویت های مالی با نقش میانجی اطلاعات مالی را بار دیگر تایید کرد.

بحث و نتیجه گیری

بررسی رابطه بین سواد مالی و رفاه مالی کارکنان با نقش میانجی اطلاعات مالی نشان می دهد که ارتقای مهارت های مالی کارکنان می تواند به شکل معناداری کیفیت تصمیم گیری های اقتصادی و امنیت مالی آنان را بهبود بخشد. یافته های پژوهش - مطابق با مبانی نظری و پژوهش های پیشین - بیانگر این است که تنها داشتن سواد مالی کافی نیست؛ بهره برداری مؤثر از این دانش زمانی ممکن می شود که کارکنان به اطلاعات مالی معتبر، شفاف و به روز دسترسی داشته باشند.

در جامعه آماری این تحقیق یعنی کارکنان شهرداری های استان بوشهر، نقش میانجی اطلاعات مالی اهمیت ویژه ای دارد. این موضوع می تواند به ساختار خاص درآمدی کارکنان شهرداری ها، فرصت های محدود افزایش درآمد، و وابستگی

بیشتر آنان به تصمیمات مالی بلندمدت مرتبط باشد. با تقویت جریان اطلاعات مالی (از طریق سامانه‌های شفاف‌سازی، گزارش‌های مالی سازمانی و آموزش استفاده از داده‌ها)، مسیر اثرگذاری سواد مالی بر رفاه مالی هموارتر شده و کارکنان قادر به مدیریت بهتر پس‌انداز، سرمایه‌گذاری و هزینه‌های زندگی خواهند شد.

از منظر کاربردی، نتایج این پژوهش می‌تواند مبنایی برای طراحی دوره‌های آموزشی جامع سواد مالی، ایجاد کانال‌های ارتباطی مؤثر برای به‌روزرسانی اطلاعات مالی، و سیاست‌گذاری‌های سازمانی در جهت افزایش شفافیت مالی باشد. در نهایت، توجه همزمان به ارتقای دانش مالی و ایجاد بستر اطلاعاتی مناسب، نه تنها رفاه مالی فردی کارکنان را ارتقا می‌دهد، بلکه در بلندمدت می‌تواند به بهره‌وری بیشتر سازمانی و رضایت شغلی بالاتر منجر شود.

هر پژوهشی در دوره اجرا دچار کمبودها و نواقصی می‌شود. این پژوهش نیز مصون از این کمبودها و نواقص نیست. برخی از مهم‌ترین این محدودیت‌ها را می‌توان به شرح زیر بیان کرد:

- با توجه به موضوع تحقیق و نو بودن آن تاکنون در این زمینه تحقیقی صورت نگرفته بود. لذا مواردی از قبیل عدم وجود مطالب و مقالات علمی مرتبط با موضوع محقق را در انجام تحقیق فوق دچار مشکل گرداند.

- پرسشنامه‌های موجود در این پژوهش از لحاظ محتوایی اندکی تخصصی بوده و این مهم در پاسخگویی پاسخ‌دهندگان تأثیر زیادی داشته.

- در این پژوهش بهتر بود به‌جای ابزار پرسشنامه از مدل‌های ساختاری استفاده می‌شود که به علت محدودیت در زمان اجرای پژوهش و عدم دسترسی به اطلاعات موردنیاز از این طریق از آن صرف‌نظر شد.

پیشنهادهایی که در این زمینه می‌توان مطرح کرد عبارتند از:

۱. برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی سواد مالی به‌صورت مستمر و با محتوای کاربردی، از مدیریت بودجه تا سرمایه‌گذاری و پس‌انداز.

۲. توسعه مشاوره مالی فردی و سازمانی برای کمک به افراد در برنامه‌ریزی مالی، کاهش استرس مالی و ارتقای رفاه روانی.

۳. افزایش دسترسی به اطلاعات مالی دقیق، شفاف و به‌روز از طریق سامانه‌ها و پلتفرم‌های دیجیتال آسان‌فهم و کاربرپسند.

۴. تشویق به استفاده از فناوری‌های مالی (فین‌تک) برای مدیریت بهتر هزینه‌ها، پس‌انداز، سرمایه‌گذاری و پیگیری مالی.

۵. ترویج فرهنگ پس‌انداز منظم و برنامه‌ریزی مالی بلندمدت به‌ویژه برای مواجهه با شرایط اضطراری و رسیدن به اهداف مالی.

همچنین این پیشنهادها برای تحقیقات آتی می‌توان بیان کرد:

۱. تأثیر فناوری‌های مالی (فین‌تک) بر سواد مالی و رفاه مالی کارکنان بخش دولتی

۲. آموزش سواد مالی در محیط کار و تأثیر آن بر استرس و بهره‌وری شغلی

۳. نقش اطلاعات مالی شفاف در رابطه بین سواد مالی و تصمیم‌گیری‌های مالی بلندمدت

۴. تأثیر نگرش مالی و سواد مالی بر رفتار پس‌اندازی و سرمایه‌گذاری جوانان شهری

۵. خودکارآمدی مالی به عنوان میانجی در رابطه بین سواد مالی و رفاه مالی کارکنان سازمان‌های غیرانتفاعی

منابع و مآخذ

- احمدی ع، اردشیری س، خیر ن، آبادی زاده ع، خیر م. (۱۴۰۰). تأثیر سواد مالی بر متغیرهای جمعیت شناختی دانشجویان کارشناسی دانشگاه های بهبهان. مدیریت کسب و کارهای دانش بنیان، جلد ۲، شماره ۱: ۱-۲۴
- اسلامی بیدگلی س، کریم خانی م. (۱۳۹۵). سواد مالی: زمینه های سیاسی - اقتصادی پیدایش و جایگاه آن در اقتصاد بازار. تحقیقات مالی دانشکده مدیریت دانشگاه تهران، دوره ۱۸، شماره ۲: ۲۵۱-۲۷۴
- آقابائی م، خادمی س. (۱۳۹۸). بررسی عوامل تأثیرگذار بر رفتار مدیریت مالی شخصی در میان جوانان ایران. راهبرد مدیریت مالی، سال ۷، شماره ۲۴: ۱۲۳-۱۴۳
- خاکی، غلامرضا؛ روش تحقیق با رویکردی به پایان نامه نویسی، تهران، وزارت فرهنگ و آموزش عالی، مرکز تحقیقات علمی کشور؛ کانون انتشاراتی درایت، چاپ اول، ۱۳۷۸، ۴۳۰ ص.
- خانی جزنی جمال؛ ونوس داور (۱۳۸۰)، نشریه دانش و توسعه، دوره -۱۳۸۰، شماره ۱۳، صفحه ۴۳ تا صفحه ۶۰
- خضری پور، فاطمه، (۱۳۹۹)، بررسی رابطه بین سواد مالی و رفاه مالی کارکنان دانشگاه پیام نور کرمان، ششمین کنفرانس بین المللی پیشرفت های اخیر در مدیریت و مهندسی صنایع، تهران.
- دانایی فرد، حسن؛ سید مهدی الوانی و عادل آذر (۱۳۹۰)، روش شناسی پژوهش کیفی در مدیریت: رویکردی جامع، تهران: صفار.
- دلاور، علی (۱۳۸۵). راهنمای تحقیق و ارزشیابی، تهران: انتشارات ارسباران.
- رحمانی نوروبزآباد، س. و محمدی، ا. (۱۳۹۸). پیامدهای سواد مالی بر تصمیمات سرمایه گذاران و عملکرد سرمایه گذاری. دانش مالی تحلیل اوراق بهادار (مطالعات مالی)، ۱۲(۴۱)، ۱۱۳-۱۲۳.
- رضایی، ز.، شهرستانی، س.، و زحمتکش، ز. (۱۴۰۲). بررسی رابطه بین سواد مالی، تهدیدات مالی و رفاه مالی و شخصی. مجله چشم انداز حسابداری و مدیریت، ۶(۸۷)، ۲۱۹-۲۳۶.
- سالارزاده، نادر؛ حسن زاده، داوود؛ بررسی تأثیر میزان سرمایه اجتماعی بر رضایت شغلی معلمان، فصلنامه علوم اجتماعی دانشگاه علامه، بهار ۱۳۸۵، شماره ۳۳
- سرمد، ز؛ بازرگان، ع و حجازی، الف. (۱۳۹۳). روش های تحقیق در علوم رفتاری، چاپ دوازدهم، تهران: موسسه انتشارات آگاه.
- سلاجقه، سنجر، قاسم زاده عقیانی، قاسم، (۱۴۰۱)، رابطه سواد مالی و رفاه مالی بر میزان فشار روانی در بین کارکنان اداره مالیات شهر کرمان، پژوهش های کاربردی در مدیریت و حسابداری، دوره ۷، شماره ۲۸، صص ۷۹-۹۴.
- فتوحی م. (۱۳۸۳). عاطفه، نگرش، تصویر. مطالعات و تحقیقات ادبی، سال ۱، شماره ۱ و ۲: ۹۳-۱۱۲
- فرخ بخت فومنی، علیرضا، احمدزاده، زهرا، (۱۴۰۰)، بررسی رابطه بین سواد مالی و رفاه کارکنان با توجه به نقش خودکارآمدی مالی در کارکنان مالی علوم پزشکی استان گیلان، نشریه علمی رویکردهای پژوهشی نوین مدیریت و حسابداری، دوره ۵، شماره ۱۸، صص ۱۳۶-۱۵۰.
- کیماسی م، خوشنویس م. (۱۳۹۹). بررسی تأثیر تجربه برند بر نگرش برند، اعتبار برند و ارزش ویژه برند. رهیافتی در مدیریت بازرگانی، دوره اول: ۳۳-۴۹

محقق کیا، نرگس، برمکی، ناهید، اقدامی، اکرم، (۱۴۰۰)، تعیین سطح سواد مالی و رابطه آن با رفتار مالی و نگرش مالی (مطالعه موردی دانشجویان موسسه آموزش عالی پرندک)، تحقیقات حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۳، شماره ۵۱، صص ۱۸۷-۱۹۸.

نگهبان، علیرضا؛ مستجابی، فریدا (۱۳۸۴). Spss11: راهنمای روش تحقیق به کمک پرسشنامه، تهران: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی (واحد تهران).

نمازی، محمد و الهیاری، حمید. (۱۳۸۸). بررسی کاربرد تکنیک ارزیابی متوازن در سنجش عملکرد شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران. دانشگاه شیراز، در جریان پذیرش.

یعقوب نژاد، ا. و نیکومرام، ه. و معین الدین، م. (۱۳۹۰). ارائه الگویی جهت سنجش سواد مالی دانشجویان ایرانی با استفاده از روش دلفی فازی. مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار (مدیریت پرتفوی)، ۲(۸)، ۱-۲۶.

Abdulshakour, S. (2020). Impact of financial statements for financial decision-making. Open Science Journal, 5(2).

Al-dmour, A., Abbod, M. F., & Al-dmour, H. H. (2017). Qualitative characteristics of financial reporting and non-financial business performance. International Journal of Corporate Finance and Accounting (IJCFA), 4(2), 1-22.

Almeida, T. (2023). Predictive financial reporting and decision-making. Journal of Corporate Finance, 45(3), 112-125. <https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2023.101234>

Atkinson, A. A., Kaplan, R. S., Matsumura, E. M., & Young, S. M. (2019). Management accounting: Information for decision-making and strategy execution (7th ed.). Pearson.

Atkinson, A., & Messy, F. (2012). Measuring financial literacy: Results of the OECD/INFE pilot study. OECD Working Papers on Finance, Insurance and Private Pensions.

Bhatia, S., & Singh, S. (2024). Exploring financial well-being of working professionals in the Indian context. Journal of Financial Services Marketing, 29(2), 474-487.

Brüggen, E. C., Hogreve, J., Holmlund, M., Kabadayi, S., & Löfgren, M. (2017). Financial well-being: A conceptualization and research agenda. Journal of business research, 79, 228-237.

Collins, J. M., & Urban, C. (2021). Measuring financial well-being over the lifecycle. In Financial literacy and responsible finance in the FinTech era (pp. 45-63). Routledge.

Dobia, P., & Polawska, K. (2021). Timeliness in financial reporting: Determinants and consequences. Accounting Review, 96(2), 345-362. <https://doi.org/10.2308/accr-51986>

Dwyanti, D. (2024). The importance of financial literacy in financial management in micro, small and medium enterprises (msmes). Journal of Applied Management and Business, 5(1), 1-6.

Huston, S. J. (2010). Measuring financial literacy. Journal of consumer affairs, 44(2), 296-316.

Hwang, H., & Park, H. I. (2023). The relationships of financial literacy with both financial behavior and financial well-being: Meta-analyses based on the selective literature review. Journal of Consumer Affairs, 57(1), 222-244.

Kuutol, P. K., Mbonigaba, J., & Garidzirai, R. (2024). Financial Literacy and Financial Well-Being in Rural Households in Ghana: The Role of Financial Information Consumption. Sustainability, 16(19), 8380.

Kuutol, P. K., Mbonigaba, J., & Garidzirai, R. (2024). Financial Literacy and Financial Well-Being in Rural Households in Ghana: The Role of Financial Information Consumption. Sustainability, 16(19), 8380.

Lusardi, A., & Mitchell, O. S. (2014). The economic importance of financial literacy: Theory and evidence. American Economic Journal: Journal of Economic Literature, 52(1), 5-44.

- Lusardi, A., & Mitchell, O. S. (2014). The economic importance of financial literacy: Theory and evidence. National Bureau of Economic Research.
- Mahandule, V., Patil, M. H., Padghan, M. P., & Temgire, M. S. Financial Literacy in India. *International Journal of Advanced Research in Science, Communication and Technology*.
- Mamun, M. A., Akter, S., Hossain, I., Faisal, M. T. H., Rahman, M. A., Arefin, A., ... & Griffiths, M. D. (2020). Financial threat, hardship and distress predict depression, anxiety and stress among the unemployed youths: A Bangladeshi multi-city study. *Journal of Affective Disorders*, 276, 1149-1158.
- Marston, G., Humpage, L., Peterie, M., Mendes, P., Bielefeld, S., & Staines, Z. (2022). Voluntary Income Management and financial education. In *Compulsory Income Management in Australia and New Zealand* (pp. 147-167). Policy Press.
- Mattei, G., Jorge, S., & Grandis, F. G. (2020). Comparability in IPSASs: lessons to be learned for the European standards. *Accounting in Europe*, 17(2), 158-182.
- Maulana, M. I. R., Amaliah, T. H., & Badu, R. S. (2025). Optimizing Financial Well-Being Through Financial Management Behavior: A Phenomenological Study on the Sandwich Generation in Kotamobagu. *International Journal of Economics Studies*. <https://doi.org/10.59613/mgafga63>
- Mui Hung Kee, D., Thor Hong Xuan, S., Hui Yi, S., Bin Itnes, S., & Varma, S. S. (2025). Money Matters: The Power of Financial Literacy on University Student Spending Decisions. *Asian Pacific Journal of Management and Education*. <<https://doi.org/10.32535/apjme.v8i1.3857>>
- Nanda, A. P., & Banerjee, R. (2021). Consumer's subjective financial well-being: A systematic review and research agenda. *International Journal of Consumer Studies*, 45(4), 750-776.
- Nițoi, M., Clichici, D., Zeldea, C., Pochea, M., & Ciocîrlan, C. (2022). Financial well-being and financial literacy in Romania: A survey dataset. *Data in Brief*, 43, 108413.
- Nogueira, M. C., Almeida, L., & Tavares, F. O. (2025). Financial Literacy, Financial Knowledge, and Financial Behaviors in OECD Countries. *Journal of Risk and Financial Management*, 18(3), 167.
- Ommen, O., Driller, E., Köhler, T., Kowalski, C., Ernstmann, N., Neumann, M., ... & Pfaff, H. (2009). The relationship between social capital in hospitals and physician job satisfaction. *BMC health services research*, 9, 1-9.
- Organisation for Economic Co-operation and Development [OECD]. (2022). The role of financial reporting in corporate governance. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9789264259333-en>
- Pham, Q. T., Truong, T. H. D., Ho, X. T., & Nguyen, Q. T. (2022). The role of supervisory mechanisms in improving financial reporting quality by Vietnam public non-business unit. *Cogent Business & Management*, 9(1), 2112538.
- Ponchio, M. C., Rohden, S. F., & Mente, F. B. (2022). Perceived financial well-being as antecedent of psychological well-being: Evidence from Brazil. *ReMark-Revista Brasileira De Marketing*, 21(5), 1631-1676.
- Rahman, M., Isa, C. R., Masud, M. M., Sarker, M., & Chowdhury, N. T. (2021). The role of financial behaviour, financial literacy, and financial stress in explaining the financial well-being of B40 group in Malaysia. *Future Business Journal*, 7, 1-18.
- Riitsalu, L., & Van Raaij, W. F. (2022). Current and future financial well-being in 16 countries. *Journal of International Marketing*, 30(3), 35-56.
- Ross, J., Shi, L., & Xie, H. (2020). The determinants of accounting comparability around the world. *Asian Review of Accounting*, 28(1), 69-88.

- Sabaliauskaite, G., Bryans, J., Jadidbonab, H., Ahmad, F., Shaikh, S., & Wooderson, P. (2024). TOMSAC-Methodology for trade-off management between automotive safety and cyber security. *Computers & Security*, 140, 103798.
- Sajid, M., Mushtaq, R., Murtaza, G., Yahiaoui, D., & Pereira, V. (2024). Financial literacy, confidence and well-being: The mediating role of financial behavior. *Journal of Business Research*, 182, 114791.
- Schwabe, D., Becker, K., Seyferth, M., Klaß, A., & Schaeffter, T. (2024). The METRIC-framework for assessing data quality for trustworthy AI in medicine: a systematic review. *NPJ Digital Medicine*, 7(1), 203.
- She, L., Waheed, H., Lim, W. M., & Sahar, E. (2022). Young adults' financial well-being: current insights and future directions. *International journal of bank marketing*, 41(2), 333-368.
- Taj, S., & Reddy, C. P. (2024). Assessing the Role of Financial Literacy in Enhancing Personal Financial Decision-Making among Students. *RVIM Journal of Management Research*, 25-31.
- Tewari, D., Bawari, S., Sah, A. N., Sharma, H., Joshi, B. C., Gupta, P., & Sharma, V. K. (2024). Himalayan *Pyracantha crenulata* (D. Don) M. Roem. leaf and fruit extracts alleviate algnesia through COX-2 and Mu-opioid receptor mediated pathways. *Journal of Ethnopharmacology*, 318, 117004.
- Theriou, N. G. (2015). Strategic management process and the importance of structured formality, financial and non-financial information. *European Research Studies Journal*, 3-28. <https://doi.org/10.35808/ERSJ/443>
- Vlaev, I., & Elliott, A. (2014). Financial well-being components. *Social indicators research*, 118, 1103-1123.
- Wage, M. F. M., Saludez, K. A., Anunciacion, J. A. R., Imperial Jr, A. M., Castillo, L. O., & Rufino, H. D. (2025). Financial Behavior and Financial Well-Being of Working Students in a State University: Financial Literacy as Moderating Factor. *Review of Integrative Business and Economics Research*, 14(1), 581-597.
- Warmath, D. (2021). Financial literacy and financial well-being. In *The Routledge handbook of financial literacy* (pp. 505-516). Routledge.
- Xiao, J. J., & Porto, N. (2017). Financial literacy and financial well-being. *The Journal of Consumer Affairs*, 51(3), 435-454.
- Xue, R., Gepp, A., O'Neill, T. J., Stern, S., & Vanstone, B. J. (2020). Financial Well-being Amongst Elderly Australians: The Role of Consumption Patterns and Financial Literacy. *Accounting & Finance*, 60(4), 4361-4386.
- Zhang, Y., & Chatterjee, S. (2023). Financial well-being in the United States: The roles of financial literacy and financial stress. *Sustainability*, 15(5), 4505.